

2022елның 8 декабре

68 номер

КАРАР

**Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы
Орел авыл жирлегендә
бюджет процессы турында
нигезләмәне раслау турында**

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне Россия Федерациясе Бюджет кодексына туры китерү максатыннан Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1.Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмәне, әлеге карарга кушымта нигезендә,расларга

2. Әлеге карар кул куелганнан бирле үз көченә керә.

3.Әлеге карар үз көченә кергән көннән алып Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә Советының 2011 елның 14 мартындагы 23 номерлы «Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә бюджет процессы турындагы нигезләмәне раслау хакында»гы карары үз көчен югалткан дип танырга.

4.Әлеге карарны Интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында <http://pravo.tatarstan.ru>. веб–адресы буенча һәм интернет телекоммуникация челтәрендәге Татарстан Республикасы Муниципаль берәмлекләре Порталында урнаштырылган Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының рәсми сайтында- <http://laishevo.tatarstan.ru>. веб-адресы буенча һәм Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә территориясендә махсус мәгълүмат стендларында бастырып чыгарырга .

5. Әлеге карарның үтәлешен тикшерүдә тотуны Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә Советының Икътисадый үсеш һәм план-бюджет комиссиясенә йөкләргә.

**Башлык-Татарстан Республикасы
Лаеш муниципаль районы Орел
авыл жирлегендә Советы рәисе**

В.И.Фетилина

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районы Орел авыл жирлегендә бюджет процессы турында нигезләмә

I Бүлек. Гомуми нигезләмәләр

1 статья . Әлеге Нигезләмә белән жайга салына торган хокукый мөнәсәбәтләр

Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Орел авыл жирлегендә (алга таба - бюджет) бюджет проектын төзү һәм карау, жирле бюджетны раслау һәм үтәү, аның үтәлешен контрольдә тоту, жирле бюджет үтәлеше турындагы хисапны карау һәм раслау тәртибен билгеләү буенча бюджет хокук мөнәсәбәтләрендә катнашучылар арасында барлыкка килә торган бюджет мөнәсәбәтләрен регламентлый.

2 статья. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен гамәлгә ашыруның хокукый нигезләре

Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Орел авыл жирлегендә(алга таба – авыл жирлеге) бюджет хокук мөнәсәбәтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнарының башка хокукый актлары, Татарстан Республикасы Лаеш муниципаль районының Орел авыл жирлеге Уставы (алга таба- Федераль закон) нигезендә гамәлгә ашырыла. –

3 статья . Әлеге Нигезләмәдә кулланыла торган төшенчәләр һәм терминнар

Әлеге Нигезләмәдә Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы гамәлдәге законнар белән билгеләнгән мәгънәләрдә төшенчәләр һәм терминнар кулланыла.

4 статья . Бюджет классификациясен куллану үзенчәлекләре

1. Бюджет классификациясенә бердәмлеген һәм бюджет системасы бюджетлары күрсәткечләренә бюджет кытлыкларын финанслау чыганакларын төркемләгәндә чагыштырмасын тәмин итү максатларында Россия Федерациясе бюджет классификациясе, шулай ук аны Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән куллану тәртибе кулланыла.

5 статья. Бюджет процессының төп этаплары

Жирлектә бюджет процессы түбәндәге этапларны үз эченә ала::

- бюджет проектын төзү;
- бюджетны карау һәм раслау;
- бюджет үтәлеше;
- жирле бюджет үтәлеше турында бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау;
- муниципаль финанс контроле.

6 статья. Бюджет процессында катнашучылар

Муниципаль берәмлектә бюджет процессында катнашучылар булып торалар:

- Авыл жирлеге башлыгы;
- Авыл жирлеге советы утырышы;
- Авыл жирлеге башкарма комитеты;
- Лаеш муниципаль районы контроль-хисап палатасы утырышы;
- бюджет акчаларын баш бүлүчеләр;
- бюджет керемнәренәң Баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының Баш администраторлары (администраторлары);
- бюджет акчаларын алуучылар.

7 статья. Бюджет процессында катнашучыларның бюджет вәкаләтләре

1. Жирлек советы:

- бюджет һәм аның үтәләше турындагы хисапны карый һәм раслый;
- бюджет үтәләшенәң аерым мәсьәләләрен карау барышында контрольлек итәләр;
- Россия Федерациясә Салымнар һәм жыемнар турындагы законнары нигезендә жирле салымнарны һәм жыемнарны билгели, үзгәртә һәм юкка чыгара;
- жирле салымнар буенча салым ташламаларын, аларны куллану нигезләрен һәм тәртибен билгели;
- муниципаль берәмлекне үстерү планнарын һәм программаларын кабул итә, аларның үтәләше турында хисапларны раслау;
- Россия Федерациясә Бюджет кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрәндәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациясенәң, Татарстан Республикасының башка закон һәм норматив хокукый актлары, муниципаль берәмлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

Жирлек советы хокуклы:

- бюджет проектын карау һәм раслау барышында Башкарма комитеттан өстәмә материалларын алу;
- бюджет үтәләше турында оператив мәгълүмат алу;
- бюджет үтәләше турындагы хисапны раслау (раслау);

2. Жирлек башлыгы:

- экспертиза үткәрү өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жирле бюджет турында карар проектын жиберә;
- советның бюджет турында, бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертү турында, бюджет үтәләше турында еллык хисапны раслау турында, жирлекнең бюджет-хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы Советның башка карарларына кул куя;
- Россия Федерациясенәң, Татарстан Республикасының закон һәм норматив хокукый актлары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

3. Авыл жирлеге башкарма комитеты:

- муниципаль берәмлекнең социаль-икътисадый үсеше программасын, Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектын төзүне һәм аларны жирлек Советына раслауга кирәкле документлар һәм материаллар белән кертүне оештыра;
- бюджет үтәләшен һәм бюджет хисаплылыгын төзүне тәмин итә;
- жирлек Советына раслауга бюджет үтәләше турында хисап бирә;
- жирлек уставы нигезендә муниципаль бурыч белән идарә итүне гамәлгә ашыра;
- чыгым йөкләмәләре реестрын алып баруны оештыра;
- бюджетның үтәләшен, шул исәптән бюджет акчаларының максатчан һәм нәтижәле тотылышын контрольдә тотуны гамәлгә ашыра;
- финанс органы вәкаләтләрен гамәлгә ашыра;
- Россия Федерациясә, Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек уставы нигезендә башка бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыра.

4. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы:

Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы Россия Федерациясә Бюджет

кодексы, «Россия Федерациясе субъектларының һәм муниципаль берәмлекләренң контроль-хисап органнарын оештыруның һәм аларның эшчәнлегенң гомуми принциплары турында» 2011 елның 7 февралендәге 6-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, контроль - хисап палатасына тышкы муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру буенча вәкаләтләрне тапшыру турындагы килешү нигезендә бюджет вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

- бюджет үтәлешен тышкы контрольдә тотта;
- жирлек бюджеты проектына һәм жирле үзидарә органнарының бюджет-хокук мөнәсәбәтләрне жайга салучы башка норматив хокукый актларына экспертиза үткәрә;
- бюджет үтәлеше турында еллык хисапны тышкы тикшерүне гамәлгә ашыра;
- жирлек милкендә булган мөлкәт белән идарә итүнең һәм аның белән эш итүнең билгеләнгән тәртибе үтәлешен контрольдә тотта;
- бюджет акчаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнарында каралган башка чыганақлардан бюджет ала торган акчаларның законлылығына, нәтижәләлегенә (нәтижәләлегенә һәм экономияләлегенә) контрольлек итә һәм гамәлгә ашыра;
- салым һәм башка ташламалар һәм өстенлекләр бирүнең нәтижәләлеген бәяләүне гамәлгә ашыра;
- федераль законнарда, Россия Федерациясе субъекты законнарында, жирлек Советының норматив хокукый актларында билгеләнгән тышкы муниципаль финанс контроле өлкәсендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

6. Бюджет акчаларын баш бүлүче:

- үзе раслаган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары нигезендә бюджет акчаларын файдалануның нәтижәләлеген, адреслылығын һәм максатчан характерын тәмин итә;
- үз карамагындагы бюджет акчаларын алучылар һәм бүлүчеләр исемлеген төзи;
- расланган бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм бюджет ассигнованиеләре чикләрендә үтәлгә тиешле чыгым йөкләмәләре реестрын алып бара;
- бюджетның тиешле чыгымнарын планлаштыра, бюджет ассигнованиеләрен нигезли ;
- бюджет язмасын төзи, раслый һәм алып бара, бюджет ассигнованиеләрен, ведомство карамагындагы бюджет средстволарын бүлүчеләргә һәм алучыларга бюджет йөкләмәләре лимитларын бүлә һәм бюджетның тиешле өлешен үти;
- бюджет йөкләмәләре лимитларын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- жыелма бюджет язмасын Формалаштыру һәм үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- казна учреждениеләре булып торучы бюджет акчаларын алучыларның ведомство буйсынуындагы бюджет сметаларын раслау тәртибен билгели;
- муниципаль биремнәр формалаштыра һәм раслый;
- максатчан билгеләнеше булган бюджетара субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән башка субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре, аларны биргәндә билгеләнгән шартларның, максатларның һәм тәртипнең үтәлешен тәмин итә;;
- бюджет акчаларын баш бүлүченең бюджет хисаплылығын формалаштыра;
- бюджет законнарында билгеләнгән башка бюджет вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Бюджет акчаларын алучы:

- бюджет сметасын төзи һәм башкара;
- бюджет йөкләмәләренең һәм (яисә) бюджет ассигнованиеләре лимитлары чикләрендә бюджет йөкләмәләрен кабул итә һәм (яисә) башкара;
- үзәндә каралган бюджет ассигнованиеләрен куллануның нәтижәләлеген, максатчан характерын тәмин итә;
- бюджет акчаларын баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет язмасын үзгәртү буенча тәкъдимнәр кертә;
- бюджет исәбен алып бара (бюджет исәбен алып баруны тәмин итә);
- бюджет Хисабын формалаштыра (бюджет хисаплылығын формалаштыруны тәмин итә) һәм бюджет акчаларын алучының бюджет акчаларын тиешле баш бүлүчегә (бүлүчегә) бюджет хисаплылығын тапшыра;
- Россия Федерациясе Бюджет кодексында һәм бюджет законнарының бюджет хокук мөнәсәбәтләрне жайга салучы норматив хокукый актларында һәм әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән башка вәкаләтләрне башкара.

8. Муниципаль берәмлекнең бюджет процессында башка катнашучыларның бюджет вәкаләтләре.

Бюджет керемнәренең баш администраторы, бюджет кытлыгын финанслау чыганакларының баш администраторы вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

9 статья. Казначылык түләүләре системасы, казначылык хезмәте.

1. Казначылык түләүләре системасы казначылык түләүләре системасын оештыру һәм эшләтү кагыйдәләре буенча үзара хезмәттәшлек итүче казна түләүләре системасының катнашучылар һәм операторларының берләшүе булып тора.

2. Казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып тора:

- 1) Федераль казначылык;
- 2) муниципаль берәмлекнең финанс органы;
- 3) бюджет керемнәре администраторлары, бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары;
- 4) федераль казначылыкта шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алучылар һәм Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар.

3. Казначылык түләүләре системасында төп катнашучылар булып тора:

- 1) жирле бюджет акчаларын алучылар;
  - 2) жирле бюджет кытлыгын финанслау чыганаклары администраторлары;
  - 3) муниципаль бюджет һәм автоном учреждениеләр;
- 4) муниципаль берәмлекнең финанс органында шәхси счетлары ачылган бюджеттан акча алучылар һәм Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар.

4. Әлеге статьяның 3 пунктында күрсәтелгән казначылык түләүләре системасында катнашучылар, Федераль казначылыкка муниципаль берәмлек финанс органының аерым функцияләрен тапшырган очракта, Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә, казначылык түләүләре системасының турыдан-туры катнашучылары булып торалар.

5. Жирлек бюджеты керемнәре администраторларының операцияләрен исәпкә алу Федераль казначылыкта ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Жирлек бюджетын үтәү буенча операцияләргә исәпкә алу, Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән очрактан тыш, финанс органында ачыла торган шәхси счетларда, Федераль казначылыкта финанс органы ачыла торган шәхси счетларда башкарыла.

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.1 статьясында күрсәтелгән шәхси счетлар Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.14 статьясында билгеләнгән казначылык счетларының тиешле төрләре нигезендә ачыла.

6. Бердәм Казначылык счетының акчалары казначылык түләүләре системасында катнашучыларның әлеге Кодекстың 242.8 статьясында билгеләнгән акча акчалары исәбеннән, әлеге Кодекстың 242.14 статьясында күрсәтелгән казначылык счетларында формалаша.

7. Бердәм казначылык счеты акчаларына түләтүне сорап мөрәжәгать итү рөхсәт ителми.

8. Бердәм Казначылык счетында калдыклар белән идарә итү операцияләрен Федераль казначылык башкара.

Казначылык хезмәте.

1. Казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта казначылык счетларының түбәндәге төрләре ачыла:

- 1) бюджетның бердәм счеты;
- 2) керемнәргә исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 3) вакытлыча күрсәтмәгә керә торган акчалар белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 4) бюджеттан акча алучыларның акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 5) казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акчалата акчалары белән операцияләргә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казна счеты;
- 7) Бюджет Кодексында, шулай ук Россия Федерациясенең башка закон актларында

һәм Россия Федерациясе Хөкүмәтенен, Россия Федерациясе Финанс министрлығының һәм Федераль казначылыкның норматив хокукый актларында билгеләнгән очрақларда операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен бүтән казначылык счетлары.

2. Казначылык счетларында бюджет акчалары, бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар, бюджет һәм Автоном учреждениеләрнең акчалары, бюджеттан акча алучыларның һәм казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акчалары исәпкә алына, аларның шәхси счетлары Федераль казначылыкта (муниципаль берәмлекнең финанс органында) ачылган.

3. Бюджет үтәлешенә казначылык хезмәте муниципаль берәмлекнең финанс органына жирле бюджетның бердәм счетын ачу белән гамәлгә ашырыла.

4. Бюджет акчаларын алучылар, федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары администраторлары, шулай ук муниципаль берәмлекнең финанс органнары, бюджет акчаларын алучылар, казначылык түләүләре системасында турыдан-туры катнашучылар, Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетның бердәм счетында акча белән эш итәләр.

5. Федераль казначылык финанс органнарына тиешле бюджетларны үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат, шулай ук тиешле территориянең консолидацияләнгән бюджетына керүче жирлекләр бюджетларын үтәү буенча операцияләр турында мәгълүмат бирә.

6. Казначылык счетлары Федераль казначылык билгеләгән тәртиптә Россия Федерациясе валютасында ачыла. Казначылык хезмәте күрсәтү тәртибен Федераль казначылык билгели.

7. Казна түләве тиешле казначылык счетында калган акчалар чикләрендә башкарыла.

8. Керемнәрне исәпкә алу һәм бүлү буенча операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен Россия Федерациясе бюджет системасына керүүләр казначылык счетларына күчерелгә тиеш.

9. Федераль казначылык керемнәрнең исәбен алып бара һәм аларны Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлүнә гамәлгә ашыра, шулай ук Бюджет кодексының 40 статьясы нигезләмәләре нигезендә тиешле бюджетларның бердәм счетларына керемнәрнең бүленгән суммаларын күчерә.

10. Федераль казначылык Россия Федерациясе бюджет системасы бюджет классификациясе кодлары буенча бюджет керемнәре администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганақлары администраторларының) тиешле шәхси счетларында Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына керүүләрне исәпкә ала.

11. Бюджет керемнәре администраторлары (бюджет кытлыгын финанслау чыганақлары администраторлары) Бюджет кодексы нигезендә бюджет керемнәре администраторларының (бюджетлар кытлыгын финанслау чыганақлары администраторларының) ачык шәхси счетларында исәпкә алынган керемнәр буенча үз бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыралар, артык түләнгән яисә артык алынган суммаларны кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) буенча операцияләр башкаруга күрсәтмәләр кабул итәләр һәм күрсәтмәләр төзиләр, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентларны, һәм күрсәтелгән күрсәтмәләргә үтәү өчен Федераль казначылыкка жибәрә.

12. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләргә казначылык хезмәте күрсәтү федераль казначылыкта вакытлыча кулланышка керә торган акча белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен гамәлгә ашырыла.

13. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына ачыла.

14. Бюджет акчаларын алучылар федераль казначылыкта вакытлыча кулланылышка ашырыла торган акчалар белән операцияләрне исәпкә алу буенча шәхси счетлар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, вакытлыча эшкә килүче акча белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белән эш итә.

15. Бюджет акчаларын алучыларның вакытлыча кулланылышына керә торган акчалар белән операцияләр күрсәтелгән операцияләрне санкцияләгәннән соң башкарыла.

16. Бюджеттан акча алучылар акчалары белән операцияләрне казначылык аша

хезмэт күрсөтү федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм бюджеттан акча алуучыларның акчалары белән операцияләр ясау өчен башкарыла.

17. Бюджеттан акча алуучылар акчалары белән операцияләр казначылык счетларында, Федераль казначылыкка, муниципаль берәмлекнең финанс органына Ачык бюджет акчаларын алуучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

18. Бюджеттан акча алуучылар, Россия Федерациясе законнары нигезендә, бюджет процессында катнашмаучы юридик затларның акчалата чаралары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен, тиешле казначылык счетларында акча белән эш итә.

19. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар акчалары белән операцияләрне казначылык хезмәте күрсөтү Федераль казначылык тарафыннан расланган, федераль казначылыкта казначылык счетларын ачу һәм казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белән операцияләр ясау өчен башкарыла.

20. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар Бюджет кодексы таләпләре һәм аның нигезендә кабул ителә торган норматив хокукый актлар нигезендә казначылык белән тәмин итүдә катнашучыларның акча средстволары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен тиешле казначылык счетларында акча белән эш итәләр.

21. Казначылык белән тәмин итүдә катнашучылар акчалары белән операцияләр казначылык счетларында, Федераль казначылык, муниципаль берәмлекнең финанс органы ачкан Казначылык тәминатында катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен башкарыла.

22. Казначылык счетларына Казначылык ярдәмендә катнашучыларның акчалары белән операцияләрне гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен Казначылык счетларына Казначылык карамагына керми торган акчаларны күчерү рөхсәт ителми.

23. Казначылык түләүләре системасында катнашучыларны операцияләр буенча исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен билгеләнгән акчалар һәм акча белән тәмин итү Федераль казначылык тарафыннан әлегә Кодексның 155 һәм 156 статьялары нигезләмәләренә туры китереп гамәлгә ашырыла.

24. Йөкләмәләрне казначылык белән тәмин итү (кыйммәтле кәгазь булмаган) документ булып тора, ул Федераль казначылык тарафыннан, Федераль казначылыкның бурычларын раслау өчен, товарлар белән тәмин итү, эшләр башкару, башка шартнамәләр (киләшүләр) хезмәтләре күрсөтү турында муниципаль контрактларны үтәгәндә барлыкка килә торган күрсәтелгән йөкләмәләрне түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бюджет акчаларын алучы йөкләмәләрен түләүне тәмин итү өчен федераль казначылык тарафыннан бирелә.

25 федераль казначылык бюджет акчаларын алучының гаризасы нигезендә йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итүне, муниципаль контрактларны, шартнамәләрен (киләшүләрен) үтәгәндә исәп-хисапларны гамәлгә ашыру өчен, йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итәргә тиешле юридик затларга йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итүне бирә. Россия Федерациясе законнары нигезендә банк белән тәмин ителергә тиешле муниципаль контракт буенча башкаручыга (соисполнительгә) йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итүне биргәндә, әлегә казначылык йөкләмәләрен Федераль казначылык тарафыннан тиешле муниципаль контрактны банк белән тәмин итүне гамәлгә ашыручы кредит оешмасына жибәрелә.

26. Федераль казначылык йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итү алучы гаризасы нигезендә контрактларны, килешүләрен, килешүләрен, муниципаль контрактларны, башка шартнамәләрен (киләшүләрен) үтәү кысаларында төзелгән йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итүне гамәлгә ашыра.

27. Йөкләмәләрен Казначылык белән тәмин итү бюджет акчаларын алуучыларның акчалата йөкләмәләрен казначылык тарафыннан бирелгән йөкләмәләр суммасында түлөгән очракта үтәлгән дип санала.

28. Федераль казначылык, бюджет акчаларын алучы, казначылык тәминатын алучы гаризасыннан башка, йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итү срогы тәмамланганнан соң йөкләмәләрен казначылык белән тәмин итүне кире ала.

Казначылык операцияләре

1. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.23 статьясындагы 5 пункты нигезендә казначылык белән тәмин ителергә тиеш:

- муниципаль контрактлар нигезендә жирлек бюджеты турында жирлек Советының муниципаль хокукый актында билгеләнгән акчалар;

финанс чыганагы

жирле бюджеттан бирелә торган үтәләшнә тәэмин итү

авансы һәм исәп-хисаплары кертелмәгән акчалар:

а) 50 миллион сумнан ким булмаган муниципаль контрактлар буенча;

б) муниципаль бюджет яисә автоном учреждениеләр тарафыннан 50 миллион сумнан кимрәк суммага төзелә торган контрактлар (киләшүләр) буенча икейөзлеләр счетлары муниципаль берәмлекнең финанс органында күрсәтелгән учреждениеләргә Россия Федерациясе законнары нигезендә керә торган акчалар исәбеннән ачылган..;

- казначылык катнашучылары тарафыннан алына торган (алынган) акчалар

федераль законнарда, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары белән билгеләнгән очрактарда (Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.27 статьясындагы 1 пунктчасының дүртенче абзацында күрсәтелгән чараларны да керттеп).

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 статьясындагы 1 пункты нигезендә билгеләнгән акчаларны казначылык белән тәэмин итү жирле үзидарә яисә Федераль казначылык тарафыннан аларга финанс органының аерым функцияләрен гамәлгә ашырганда гамәлгә ашырыла Россия Федерациясе Бюджет кодексының 220.2 статьясы нигезендә.

Казначылык белән тәэмин ителергә тиеш түгел, бирелә торган акчалар

юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга -

товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләргә:

1) түбәндәге нигездә:

кабул итү, эшкәртү, саклау, тапшыру, китерү буенча элемент хезмәтләрен сатып алу максатларында төзелә торган муниципаль контрактлар, контрактлар (шартнамәләр)

электр элементәсе яки почта жиһазлары, коммуналь хезмәтләр күрсәтү,

гомуми файдаланудагы тимер юл транспортында пассажирлар һәм йөкләр ташуны оештыру һәм гамәлгә ашыру буенча хезмәт күрсәтүләр, электр энергиясе, кунакханә хезмәтләре күрсәтү, авиация һәм тимер юл билетлары, шәһәр юллары өчен билетлар

аренда максатларында шәһәр яны транспорты, вакытлы басмаларга язылу,

инженерлык челтәрләрен, коммуникацияләрен, корымаларны Казначылык белән тәэмин итү, шулай ук проектларга дәүләт экспертизасы үткөрү максатларында катнашучыларны күчерү (үзгәртеп кору, тоташтыру) буенча эшләрне гамәлгә ашыру;

шәһәр төзелешә эшчәнлегә турында Россия Федерациясе законнары нигезендә документлар һәм инженерлык эзләнүләр нәтижәләре, иминләштерүне гамәлгә ашыру, иминият законнары нигезендә, физик затлардан түләү агентлары тарафыннан башкарыла торган түләүләрне кабул итү буенча хезмәтләр алу максатларында;

- башкаручылары муниципаль казна учреждениеләре булган муниципаль контрактлар (контрактлар);

- үтәүләре Россия Федерациясе законнары нигезендә банк тарафыннан алып барылырга тиешле муниципаль контрактлар;

- килешүләрне үтәү кысаларында төзелгән контрактлар (шартнамәләр)

субсидияләр (бюджет инвестицияләре) бирү турында килешүләр);

2) товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүгә бәйле рәвештә алынмаган керемнәрне каплау яки фактта тотылган чыгымнарны каплау тәртибендә;

3) дәүләт алдындагы фән һәм техника, мәгариф, мәдәният, сәнгать һәм массакүләм мәгълүмат чаралары (Грантлар, Премияләр, стипендияләр һәм башка бүләкләүләр) өлкәсендәге казанышлары өчен;

4) жирлек Советының жирлек бюджеты турында карары белән күрсәтелгән социаль юнәлешле коммерциячел булмаган оешмаларга, шулай ук башка юридик затларга.

2. Казначылык ярдәмендә катнашучылар акчалары белән операцияләргә казначылык хезмәтә күрсәтү тәртибе нигезендә башкарыла,

Федераль казначылык тарафыннан расланган Федераль казначылык ачылу белән

операцияләренә гамәлгә ашыру һәм чагылдыру өчен казначылык счетлары казначылык

Казначылык белән тәэмин итүдә катнашучыларның акчалары.

3. Финанс белән тәэмин итү чыганагы булып күрсәтелгән акчалар торган казначылык тәэминатында катнашучылар акчалары белән операцияләренә исәпкә алу

әлеге Кодексның 242.25 һәм 242.26 статьяларында шәхси счетларда башкарыла,
ул федераль казначылыкта, финанс органында ачыла.
федераль законнарда билгеләнгән очракларда.

4. Жирлек башкарма комитеты, казна учреждениеләре карамагындагы Физик затларга хезмәт өчен түләү һәм башка түләүләр, шулай ук аларга бәйле рәвештә Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына мәжбүри түләүләр һәм аларны күчерү, бюджет хисабын алып бару, шул исәптән әлеге бюджет исәбе нигезендә формалаштырыла торган бюджет хисаплылыгын, башка мәжбүри хисаплылыкны төзү һәм тапшыруны да кертәп, тиешле муниципаль органнарда мондый хисаплылыкны бирүне тәмин итү вәкаләтләре тиешле муниципаль органнарда гомуми таләпләр нигезендә тапшырылырга мөмкин., Россия Федерациясе Хөкүмәте, Федераль казначылыкка билгеләнгән.

5. Муниципаль берәмлекнең финанс органы Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән очракларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.26 статьясында күрсәтелгән чараларны киңәйтелгән казначылык белән тәмин итүне гәмәлгә ашырырга хокукы

10 статья. Бюджет керемнәре.

1. Бюджет керемнәре Россия Федерациясе Бюджет законнары, салымнар һәм жыемнар турындагы законнар һәм башка мәжбүри түләүләр турындагы законнар нигезендә формалаша.

Бюджет керемнәренә салым, салым булмаган һәм түләүсез керемнәр керә.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексының 9 бүлегендә жирле салымнар һәм жыемнар, федераль салымнардан һәм жыемнардан, шул исәптән махсус салым режимнарында каралган салым керемнәре, региональ һәм жирле салымнар Россия Федерациясе Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, жирлек советының хокукый актларында билгеләнгән Бердәм, дифференциацияләнгән түләүләрнең өстәмә нормативлары буенча күчерелә.

Бюджетның салым булмаган керемнәре Россия Федерациясе Бюджет кодексының 41, 42, 46 һәм 62 статьялары нигезендә формалаша.

11 статья. Бюджет чыгымнары.

Жирлек бюджетты чыгымнары федераль законнардан, Татарстан Республикасы законнарыннан һәм жирлекнең норматив актларыннан килеп чыга торган йөкләмәләрнең һәр төрөн финанс ягыннан тәмин итү вәкаләтләрен бүлүдән һәм беркетүдән чыгып формалаша.

Жирлек бюджетты чыгымнары структурасы һәм рәвеше, шулай ук бюджет акчаларын бирү һәм тоту тәртибе Россия Федерациясе Бюджет кодексының 10 бүлегендә гәмәлгә ашырыла.

Жирле үзидарә органнарына тапшырылган аерым дәүләт вәкаләтләрен гәмәлгә ашыру өчен бюджет чыгымнарын гәмәлгә ашыру тәртибе федераль дәүләт хакимияте органнары һәм (яисә) Татарстан Республикасы дәүләт хакимияте органнары тарафыннан билгеләнә.

Әгәр чыгым йөкләмәләренең гәмәлдәге төрләре буенча чыгым йөкләмәләрен арттыруны яисә чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кертүне күздә тоткан хокукый акт кабул ителсә, күрсәтелгән хокукый акт чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен үтәү чыганаclarын һәм тәртибен, шул исәптән кирәк очракта, финанс ресурсларын Россия Федерациясе бюджет системасының тиешле бюджетларына тапшыру тәртибен билгели торган нормалар булырга тиеш.

Чыгым йөкләмәләренең яңа төрләрен кабул итүгә бюджет ассигнованиеләре бүлеп бирү яисә чыгым йөкләмәләренең гәмәлдәге төрләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, бюджет турындагы карарга тиешле бюджет ассигнованиеләрен кертү шарты белән йә агымдагы финанс елында, тиешле бюджет турындагы карарга тиешле үзгәрешләр керткәннән соң, һәм бюджет чыгымнарының аерым статьялары буенча бюджет ассигнованиеләре кыскартылганда гына, чираттагы финанс елы башыннан гына гәмәлгә ашырылырга мөмкин.

1. Бюджет ассигнованиеләренә түбәндәге ассигнованиеләр керә.:

- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуға ассигнованиеләрне дә кертәп, муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару);

- халыкны социаль тәмин итү;

- муниципаль учреждениелэр һәм муниципаль унитар предприятиелэр булмаган юридик затларга бюджет инвестицияләре бирү;;
- юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, физик затларга субсидияләр бирү;;
- бюджетара трансфертлар бирү;
- муниципаль бурычка хезмәт күрсәтү;
- жирле үзидарә органнарының яисә бу органнарының вазыйфаи затларының законсыз гамәлләре (гамәл кылмау) нәтижәсендә гражданга яисә юридик затка китерелгән зыянны каплау турында жирлекләргә карата дөгъвалар буенча Суд актларын үтәү.

2. Муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) бюджет ассигнованиеләренә ассигнованиеләр керә.:

- казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү, шул исәптән физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтү (эшләр башкару) буенча да;
- бюджет һәм автоном учреждениеләргә, шул исәптән алар тарафыннан муниципаль йөкләмә үтәлешен финанс ягыннан тәмин итүгә субсидияләр бирү ;
- муниципаль учреждениеләр булмаган коммерциячел булмаган оешмаларга, шул исәптән күрсәтелгән оешмалар тарафыннан физик һәм (яки) юридик затларга муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә (эшләр башкаруга) шартнамәләр (килешүләр) нигезендә субсидияләр бирү ;
- муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыру;
- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрен сатып алу (казна учреждениесе функцияләрен һәм казна учреждениеләре муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләрен үтәүне тәмин итү өчен бюджет ассигнованиеләреннән тыш), шул исәптән юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук физик затларга - социаль өлкәдә муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә муниципаль социаль заказны үтәүне финанс ягыннан тәмин итү максатларында субсидияләр бирү.

3. Казна учреждениеләре функцияләрен үтәүне тәмин итү үз эченә ала:

- казна учреждениеләре хезмәткәрләренә хезмәт өчен түләү, жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның, башка категория хезмәткәрләренә хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары) һәм Россия Федерациясе законнары, Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль хокукый актлар нигезендә командировка һәм башка түләүләр (акчалата бүләк, акчалата бүләк, хезмәт хакы), жирле үзидарә органнары хезмәткәрләренә, муниципаль вазыйфаларны биләүче затларның хезмәт шартнамәләре (хезмәт контрактлары, контрактлары), хезмәт;
- муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу;
- Россия Федерациясе бюджет системасына салымнарны, жыемнарны һәм башка мәжбүри түләүләренә түләү;
- аның эшчәнлеген тормышка ашырганда казна учреждениесе китергән зыянны каплау.

4. Муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу, Бюджет кодексы нигезләмәләрен исәпкә алып, дөүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

5. Муниципаль контрактлар муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законында билгеләнгән тәртиптә төзелгән һәм расланган муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрен сатып алу план-графигы нигезендә төзелә һәм бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә түләнә.

6. Эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, башкару циклы давамлылығы, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренә расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән муниципаль контрактлар тиешле максатларга Бюджет кодексының 79 статьясы нигезендә кабул ителә торган муниципаль милек объектларына бюджет инвестицияләрен эзерләү һәм гамәлгә ашыру турындагы карарлар белән билгеләнгән акчалар чикләрендә әлегә карарларны гамәлгә ашыру срогына төзелергә мөмкин.

7. Эшләр башкару, хезмәт күрсәтү предметлары булган жирлек исемнән төзелә торган бүтән муниципаль контрактлар, аларны үтәүнең расланган бюджет йөкләмәләренә

расланган лимитларының гамәлдә булу срогыннан артып киткән житештерү циклы дәвамлылығы күрсәтелгән актларда билгеләнгән акчалар чикләрендә һәм сроклар чикләрендә жирлекнең жирле администрациясенә хокукый актларында каралган очрақларда төзелергә мөмкин.

8. Бюджет акчаларын алучылар муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрын алып барырга тиеш.

9. Муниципаль контрактлар төземичә гамәлгә ашырылган сатып алулар реестрларында түбәндәге белешмәләр булырга тиеш:

сатып алына торган товарларның, эшләр һәм хезмәт күрсәтүләрнең кыскача атамасы;

тәминатчыларның, подрядчыларның һәм хезмәтләрне башкаручыларның атамасы һәм урыны;

бәясе һәм сатып алу датасы.

10. Халыкны социаль тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләренә гражданнарга социаль түләүләр бирүгә йә гражданнарга социаль ярдәм чараларын гамәлгә ашыру максатларында гражданнар файдасына товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алуга бюджет ассигнованиеләре керә.

11. Халыкны социаль тәмин итүгә чыгым йөкләмәләре гавами норматив йөкләмәләр кабул итү нәтижәсендә барлыкка килергә мөмкин.

Күрсәтелгән гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре мондый йөкләмәләренә һәр төре буенча пенсияләр, пособиеләр, компенсацияләр һәм башка социаль түләүләр, шулай ук халыкка социаль ярдәм күрсәтү чараларын гамәлгә ашыру рәвешендә аерым карала.

12. Юридик затларга, шулай ук товарлар житештерү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү, эшләр башкару, хезмәтләр күрсәтү белән бәйле чыгымнарны финанс белән тәмин итү (каплау) максатларында юридик затларга, шулай ук физик затларга субсидияләр кире кайтарылмый торган һәм кире кайтарылмый торган нигездә бирелә.

13. Юридик затларга субсидияләр, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга - бюджет турында жирлек Советы карарында һәм алар нигезендә кабул ителә торган хокукый актларда каралган очрақларда һәм тәртиптә бюджеттан бирелә.

14. Юридик затларга, шәхси эшмәкәрләргә, шулай ук товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүче физик затларга субсидияләр бирүне жайга салучы норматив хокукый актлар Россия Федерациясә Хөкүмәте билгеләгән гомуми таләпләргә туры килергә һәм Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә туры килергә тиеш.:

1) субсидияләр алу хокукына ия юридик затларны, индивидуаль эшкуарларны, физик затларны - товар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр житештерүчеләренә сайлап алу критерийлары һәм категорияләре;

2) субсидияләр бирүнең максатлары, шартлары һәм тәртибе, шулай ук аларны бирү нәтижәләре;

3) аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очрақта, бюджетка субсидияләренә кире кайтару тәртибе;

4) агымдагы финанс елында товарлар житештерү (сату), эшләр башкару, хезмәт күрсәтүләр белән бәйле чыгымнарны финанс ягыннан тәмин итү максатларында бирелә торган субсидияләренә (финанс ягыннан тәмин итү чыганагы күрсәтелгән субсидияләр булган субсидия алучының акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле сумма чикләрендә бирелгән субсидияләрдән тыш) калган субсидияләренә кире кайтару очрақлары һәм тәртибе.;

5) субсидияләр алучыларга һәм бюджет акчаларын баш бүлүчеләргә карата субсидияләр бирү тәртибен һәм шартларын, шул исәптән аларны бирү нәтижәләренә ирешү өлешендә, шулай ук Бюджет кодексының 268.1 һәм 269.2 статьялары нигезендә муниципаль финанс тикшерүе органнары тарафыннан тикшерүләренә гамәлгә ашыру турында нигезләмәләр.

15. Субсидияләр алучылар тарафыннан аларны биргәндә билгеләнгән шартлар бозылган очрақта, тиешле акчалар жирлекнең норматив хокукый актларында билгеләнгән тәртиптә, бюджетка кире кайтарылырга тиеш

12 статья. Бюджетара трансфертлар, субсидияләр.

1. Жирлек бюджетыннан бюджетара трансфертлар формасында бирелергә мөмкин:

муниципаль берәмлекләр бюджетларына субсидияләр;

Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән очрақларда Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр;

башка бюджетара трансфертлар.

2. Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карарларында каралган очракларда һәм тәртиптә башка муниципаль берәмлекләр бюджетларына жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча жирле үзидарә органнары вәкаләтләрен башкарганда барлыкка килә торган чыгым йөкләмәләрен финанслашу максатларында жирлек бюджетыннан субсидияләр бирелергә мөмкин.

Әлеге статьяда күрсәтелгән субсидияләрне бирү максатлары һәм шартлары жирле администрация арасында жирлек Советы карары белән билгеләнгән тәртиптә төзелә торган килешүләр белән билгеләнә.

3. Жирлек бюджетыннан Татарстан Республикасы бюджетына субсидияләр Татарстан Республикасы Бюджет кодексының 44.10 статьясында билгеләнгән тәртиптә бирелә.

Күрсәтелгән бюджетара субсидияләр Татарстан Республикасы бюджеты турында Татарстан Республикасы Законы нигезендә жирлек бюджетында карала.

4. Федераль бюджет законнары һәм Татарстан Республикасы законнары таләпләре нигезендә кабул ителә торган жирлек Советы карары белән каралган очракларда һәм тәртиптә Лаеш муниципаль районы бюджетына жирлек бюджетыннан башка бюджетара трансфертлар, шул исәптән төзелгән килешүләр нигезендә жирле әһәмияттәге мәсьәләләрне хәл итү буенча вәкаләтләр өләшен гамәлгә ашыру өчен дә, бирелергә мөмкин.

II Бүлек . Бюджет проектын төзү.

13 статья. Бюджет проектын төзү нигезләре

1. Бюджет проектын төзү авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 20 бүлеге нигезендә башкарыла.

Жирлек бюджеты проекты жирлек уставы нигезендә өч елга (Чираттагы финанс елына һәм план чорына) бюджет проекты белән төзелә.

Әгәр бюджет проекты Чираттагы финанс елына төзелә һәм раслана икән, жирлекнең башкарма комитеты уртача сроклы финанс планын эшли һәм раслый.

2. Проектны төзү түбәндәгеләргә нигезләнә:

- Россия Федерациясе Президентының Россия Федерациясе Федераль Собраниясенә Юлламасының Россия Федерациясендә бюджет сәясәтен (бюджет сәясәтенә таләпләр) билгели торган нигезләмәләре турында;

- Россия Федерациясенә милли үсеш максатларын һәм халыкка ачык хакимият органнары эшчәнлегенә аларга ирешү юнәлешен билгели торган документлар

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына Татарстан Республикасы бюджет сәясәтенә һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре турында;

- социаль - икътисади үсеш фаразы турында;

- муниципаль программалар(муниципаль программалар проектлары, күрсәтелгән программаларга үзгәрешләр проектлары).

3. Бюджет проектын төзү өчен мәгълүмат кирәк.:

- Россия Федерациясенә Салымнар һәм жыемнар турындагы Законнары, Татарстан Республикасының салымнар һәм жыемнар турындагы законнары, жирлекнең салымнар һәм жыемнар турындагы норматив-хокукый актлары проекты эшли башлаганнан бирле гамәлдә булып килә торган;;

- федераль, региональ, жирле салымнардан һәм жыемнардан жирлек бюджетына күчүләр нормативлары турында;

- жирлек бюджетына башка дәрәжәдәге бюджетлардан бирелә торган түләүсез керемнәренә фаразланган күләме;;

Россия Федерациясе бюджет системасының башка дәрәжәләреннән жирлек бюджетына тапшырыла торган чыгымнар төрләре һәм күләмнәре турында;

- муниципаль хезмәтләр күрсәтүгә финанс чыгымнары нормативлары турында.

Жирлек бюджеты жирлек Советы карары рәвешендә эшләнә һәм раслана.

Бюджет проектын төзү тәртибе һәм сроклары, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, жирлек уставы һәм жирлек Советы карарлары белән билгеләнә торган таләпләрне үтәп, жирлек башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә.

14 статья. Социаль-икътисады үсеш фаразы

Социаль-икътисади үсеш фаразы кимендә өч ел дәвамында эшләнә.

1. Социаль-икътисади үсеш фаразын тәзү ел саен жирлекнең башкарма комитеты тарафыннан оештырыла. Социаль-икътисади үсеш фаразы Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты һәм Лаеш муниципаль районы Башкарма комитеты арасындагы килешү нигезендә эшләнәргә мөмкин.

2. Чираттагы финанс елына һәм план чорына социаль-икътисады үсеш фаразы план чорының параметрларын төгәлләштерү һәм план чорының икенче елы параметрларын өстәү юлы белән эшләнә.

Социаль-икътисады үсеш фаразына аңлатма язуында фараз параметрларын нигезләү, шул исәптән, фаразланган үзгәрешләрнең сәбәпләрен һәм факторларын күрсәтеп, элек расланган параметрлар белән чагыштыру китерелә.

Бюджет проектын тәзү һәм карау барышында социаль-икътисады үсеш фаразын үзгәртү Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет проектының төп характеристикаларын үзгәртүгә китерә.

3. Социаль-икътисады үсеш фаразына макроикътисади вәзгыять, икътисады структура, житештерү һәм куллану динамикасы, халыкның тормыш дәрәжәсе һәм сыйфаты күрсәткечләре һәм башка күрсәткечләр керә.

15 статья. Бюджет керемнәрен фаразлау

Бюджет керемнәре, жирлек Советына салымнар һәм жыемнар турындагы закон проекты, Россия Федерациясе һәм Татарстан Республикасы бюджет законнары, жирлек Советының норматив-хокукый актлары нигезендә, жирлекнең социаль-икътисади үсешен фаразлау нигезендә фаразлана.

Жирлек Советының жирле салымнар турындагы карарларга үзгәрешләр кертү турындагы карарлары, жирлек Советының бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы, Чираттагы финанс елында һәм план чорында үз көченә керә торган бюджет керемнәрен үзгәртүгә китерә торган карарлары жирлек Советына бюджет турындагы карар проектын керткәнче кабул ителергә тиеш.

16 статья. Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру

Бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру, әлеге статьяда билгеләнгән үзенчәлекләренә исәпкә алып, тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) билгели торган методика тәртибендә һәм нигезендә гамәлгә ашырыла.

Гамәлдәге чыгым йөкләмәләрен үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында үзгәрешкә тәкъдим ителми торган (планлаштырылмый торган) шартнамәләр һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, үз көчен югалткан дип тануга йә агымдагы финанс елында, шартнамәләренә һәм килешүләренә дә кертәп, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттыруга бәйлә ассигнованиеләр аңлашыла, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында, , күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелгән (төзелергә тиеш).

Кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләре дигәндә, составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, чираттагы финанс елында яисә план чорында кабул итүгә яисә үзгәртүгә тәкъдим ителә торган (планлаштырыла торган) законнарда, норматив хокукый актларда (муниципаль хокукый актларда), шартнамәләрдә һәм килешүләрдә, агымдагы финанс елында тиешле йөкләмәләренә үтәүгә каралган бюджет ассигнованиеләре күләмен арттырып, кабул итүгә йә үзгәртүгә бәйлә, аларның составы һәм (яисә) күләме агымдагы финанс елында, шартнамәләренә һәм килешүләренә, күрсәтелгән законнарны һәм норматив хокукый актларны (Муниципаль хокукый актларны) үтәү йөзеннән бюджет акчаларын алучылар тарафыннан төзелергә тиеш.

Кабул ителә торган йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен планлаштыру гамәлдәге йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен беренче чиратта планлаштырганда гамәлдәге һәм үтәлмәгән йөкләмәләренә исәпкә алып гамәлгә ашырыла.

17 статья. Салым чыгымнарын исемлеге һәм бәяләү

1. Муниципаль берәмлекнең салым чыгымнары исемлеге дәүләт (муниципаль) программалары һәм аларның структур элементлары, шулай ук дәүләт (муниципаль) программаларына кермәгән эшчәнлек юнәлешләре киселешендә жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә төзелә.

2. Россия Федерациясенә салым чыгымнарын бәяләү, Россия Федерациясә Хөкүмәте тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләренә үтәп, ел саен жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

Күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре дәүләт һәм муниципаль программаларны гамәлгә ашыруның нәтижеләлеген бәяләгәндә исәпкә алына.

18 статья. Муниципаль программалар

1. Бюджетта муниципаль программаларны гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлек башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

2. Муниципаль программаларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләме, программаны раслаган муниципаль берәмлекнең муниципаль хокукый акты нигезендә, жирлек бюджетты турындагы карар белән раслана.

Чираттагы финанс елыннан башлап гамәлгә ашыруга тәкъдим ителә торган муниципаль программалар, шулай ук элегрәк расланган муниципаль программаларга үзгәрешләр жирлек башкарма комитеты тарафыннан норматив хокукый акт белән билгеләнгән срокларда расланьрга тиеш.

Муниципаль программалар бюджет турындагы карар белән аның үз көченә кергән көннән өч айдан да соңга калмыйча туры китерелергә тиеш.

3. Һәр муниципаль программа буенча ел саен аны тормышка ашыруның нәтижеләлеген бәяләү үткәрелә. Күрсәтелгән бәяләүне үткөрү тәртибе һәм аның критерийлары муниципаль берәмлекнең башкарма комитеты тарафыннан билгеләнә. Күрсәтелгән бәяләү нәтижеләре буенча чираттагы финанс елыннан башлап расланган муниципаль программаның туктатылу зарурлығы яисә үзгәрүе, шул исәптән муниципаль программаны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә бюджет ассигнованиеләре күләмен үзгәртү кирәклегенә турында Карар кабул ителергә мөмкин.

4. Бюджетта ведомство программаларын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләре, гамәлгә ашыру сроклары, аларны формалаштыру һәм гамәлгә ашыру жирлекнең башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә башкарыла.

19 статья. Бюджет турында карар проектында карау һәм раслау өчен бирелә торган күрсәткечләр составы

Жирлек Советының бюджет турындагы карары проекты үз эченә алырга тиеш:

- бюджет керемнәренә гомуми күләме, чыгымнарның гомуми күләме, бюджет дефициты (профицит), шулай ук Россия Федерациясә Бюджет кодексы, Татарстан Республикасы законнары, әлегә Нигезләмәдә билгеләнгән башка күрсәткечләр керә торган бюджет характеристикалары.

Бюджет турында карар белән раслана:

- Россия Федерациясә Бюджет кодексының 160.1 статьясында каралган очрақларда бюджет керемнәренә Баш администраторлары Исемлеге;

- Россия Федерациясә Бюджет кодексының 160.2 статьясында каралган очрақларда бюджет кытлыгын финанслау чыганақларының Баш администраторлары Исемлеге;

бюджет ассигнованиеләрен чыгымнар төрләренә бүлекләре, бүлекчәләре, максатчан статьялары, төркөмнәре һәм төркөмчәләре буенча йә чыгымнар төрләренә максатчан статьялары

(муниципаль) бүлеклөре, максатчан статьялары (муниципаль) һәм эшчәнлекнең программалы булмаган юнәлешләре), чыгымнар төрлөрөнөң максатчан төркемнәре (төркемнәре һәм төркемчәләре), чыгымнар төрлөрөнөң максатчан статьялары (төркемнәре һәм төркемчәләре), төрлөрөнөң максатчан статьялары (муниципаль) һәм программалы булмаган юнәлешләре буенча, төркемчәләре (төркемнәре һәм төркемчәләре) буенча бүлү бюджет чыгымнарын классификацияләү чыгымнары Чираттагы финанс елына һәм план чорына, шулай ук бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча очрактарда, элекке Кодекс, Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек Советының хокукый акты белән билгеләнгән;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет чыгымнарының ведомство структурасы;

- гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә юнәлдерелгән бюджет ассигнованиеләренә гомуми күләме;

- Чираттагы финанс елында һәм план чорында башка бюджетлардан алына һәм (яисә) Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларына бирелә торган бюджетара трансфертлар күләме;

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет расланган очракта шартлы рәвештә раслана торган (расланган) чыгымнарның гомуми күләме: план чорының беренче елына бюджет чыгымнарының гомуми күләменә кимендә 2,5 проценты күләмендә (Россия Федерациясе бюджет системасының максатчан билгеләнештәге башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар исәбеннән каралган чыгымнарны исәпкә алмыйча), икенче ел план чорына - бюджетның гомуми чыгымының кимендә 5 проценты күләмендә (максатчан билгеләнешкә ия булган Россия Федерациясе бюджет системасының башка бюджетларыннан бюджетара трансфертлар хисабына каралган бюджет чыгымнарын исәпкә алмыйча);

- Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары;

- елның 1 гыйнварына, киләсе чираттагы финанс елы һәм план чорының һәр елы торышына муниципаль эчке бурычның югары чиге), муниципаль гарантияләр буенча югары чик күрсәтәп;

- Россия Федерациясе Бюджет кодексы һәм муниципаль берәмлек Советының норматив хокукый актлары белән билгеләнгән башка күрсәткечләр.

Чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты белән расланган план чоры бюджеты күрсәткечләрен ачыклау һәм төзелә торган бюджетның икенче елы күрсәткечләрен раслау күздә тотыла.

Бюджетның план чоры параметрларын үзгәртү жирлек Советы карары нигезендә башкарыла.

Жирле бюджет чыгымнарының ведомство структурасы күрсәткечләрен үзгәртү расланган бюджет ассигнованиеләрен арттыру яки кыскарту яисә бюджет ассигнованиеләренә чыгымнарын ведомство структурасына тиешле бюджет чыгымнарының өстәмә максатчан статьялары һәм (яисә) чыгымнары төрләре буенча кертү юлы белән башкарыла.

Шартлы рәвештә расланган (расланган) чыгымнар дигәндә, бюджет чыгымнары классификациясе нигезендә план чорында бүленмәгән бюджет ассигнованиеләре аңлашыла.

Бюджет турындагы карарда Чираттагы финанс елыннан башлап кертүгә тәкъдим ителә торган салым булмаган керемнәренә аерым төрләре (төрләре) буенча бюджет керемнәреннән бюджет турында карарда тиешле бюджет ассигнованиеләреннән һәм (яисә) бюджет чыгымнарының гомуми күләменнән тыш билгеләнгән максатларга файдалану каралырга мөмкин

III Бүлек . Бюджет турында карар проектына карау һәм раслау

20 статья. Муниципаль берәмлек советына бюджет турында карар проектына кертү

Муниципаль берәмлек башкарма комитеты чираттагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проектына муниципаль берәмлек советына агымдагы елның 15 ноябриннән дә соңга калмыйча карау өчен түбәндәге материаллар белән бер үк вакытта кертә:

- бюджет сәясәтенә төп юнәлешләре һәм салым сәясәтенә төп юнәлешләре;

- агымдагы финанс елының узган чорында авыл жирлегенә социаль-иқтисади үсешенә яқынча нәтижәләре һәм агымдагы финанс елында жирлекнең социаль-иқтисади үсешенә көтелүче нәтижәләре;

- жирлекнең социаль-иқтисади үсеш фаразы;

- Чиравтагы финанс елына һәм план чорына төп характеристикалар (керемнәрнең гомуми күләме, чыгымнарның, дефицитның (профицит) гомуми күләме йә урта сроклы финанс планы проекты;

- бюджет проектына аңлатма язуы;

- Чиравтагы финанс елы һәм план чорының һәр елыннан соң килүче елның 1 гыйнварына муниципаль эчке бурычның иң югары чиге;

- агымдагы финанс елына муниципаль берәмлек бюджетының көтелгән үтәлешен бәяләү;

- жирлек бюджетының керем чыганаclarы реестры;

- бюджет законнарында каралган башка документлар һәм материаллар.

21 статья. Бюджет турында карар проектын карау

1. Муниципаль берәмлек Советы Башкарма комитет тарафыннан чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кертелгәннен соң өч көн эчендә аны Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасына экспертиза үткөрү өчен жиберә.

2. Контроль-хисап палатасы 10 эш көне дәвамында бюджет турындагы карар проекты турында бәяләмә әзерли.

3. Жирлек бюджеты турындагы карар проекты халык алдында тыңлауларда бастырып чыгарылырга һәм каралырга тиеш.

4. Контроль-хисап палатасы бәяләмәсе һәм ачык тыңлаулар үткөрү нәтижеләре Чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карар проекты караганда жирлек Советы комиссиясе тарафыннан исәпкә алына.

5. Бюджет турындагы карар проекты буенча килешмәгән сораулар килеп туган очракта, жирлек Советы Рәисе карары белән килештерү комиссиясе төзелергә мөмкин, аңа жирлек Советы Башкарма комитеты вәкилләренә тигез саны керә.

Килештерү комиссиясе бюджет турындагы карар проекты буенча бәхәсле мәсьәләләргә жирлек Советы рәисе раслаган регламент нигезендә карый.

Комиссия эшләп бетергән бюджет проекты советка раслауга тапшырыла.

6. Жирлек Советы тарафыннан кабул ителгән чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар жирлек Советы Рәисенә кул кую өчен жиберелә.

7. Чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлекнең карары билгеләнгән тәртиптә рәсми рәвештә басылып чыгарга тиеш.

8. Чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында жирлек Советы карары Чиравтагы финанс елының 1 гыйнварыннан үз көченә керә.

22 статья. Чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар проекты кабул итү нәтижеләре һәм бюджет турында карар кабул итү сроклары

1. Жирлек бюджеты турындагы карар жирлек Советы тарафыннан каралырга, расланырга, жирлек Советы Рәисе тарафыннан имзаланырга һәм чиравтагы финанс елы башланганчы халыкка житкерелергә тиеш.

Муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнары бюджет турындагы карарны үз вакытында карауны, раслауны, имзалауны һәм бастырып чыгаруны тәмин итү буенча үз компетенциясе чикләрендә төрле чаралар күрергә тиеш.

2. Чиравтагы финанс елына һәм план чорына бюджет турында карар финанс елы башыннан үз көченә кермәгән очракта, бюджет белән вакытлыча идарә итү Россия Федерациясе Бюджет кодексы белән билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

IV Бүлек . Бюджет үтәлеше

23 статья. Бюджетны үтәү нигезләре

1. Бюджетның үтәлеше авыл жирлеге башкарма комитеты тарафыннан тәмин ителә.

2. Бюджет үтәлеше жыелма бюджет язмасы һәм касса планы нигезендә оештырыла.

3. Бюджет касса бердәмлеге принцибы һәм чыгымнарның ведомство буйсынуы нигезендә башкарыла.

4. Бюджет үтөлешенә касса хезмәте Федераль казначылык тарафыннан башкарыла. Бюджетларның үтөлешенә казначылык хезмәте күрсәтү өчен федераль казначылыкта бюджетларның бердәм счетлары ачыла, алар аша бюджет үтөлеше буенча барлык операцияләр башкарыла.

27 статья. Жыелма бюджет язмасы

1. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе тиешле финанс органы (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан билгеләнә.

Жыелма бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды белән идарә итү органы) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

2. Бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе бюджеттан тыш дәүләт фондының идарә органы тарафыннан билгеләнә.

2_1. Жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре бюджет турындагы канунга (карарга) туры килергә тиеш.

Бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертү турында закон (караар) кабул ителгән очракта, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы) жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр раслый.

3. Жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карарга) үзгәрешләр кертмичә, финанс органы житәкчесе (бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчесе) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин:

гавами норматив йөкләмәләрне башкару өчен каралган бюджет ассигнованиеләре бүлешкән очракта, - агымдагы финанс елында аларны үтәү өчен бюджет турында закон (караар) белән расланган күрсәтелгән ассигнованиеләрнең гомуми күләме чикләрендә, шулай ук аны расланган бюджет ассигнованиеләре составында резервланган акчаларны яңадан бүлү исәбеннән кимендә 5 процентка артып киткән очракта;

бюджет акчаларын алучылар (эш бирүчеләр) функцияләре һәм вәкаләтләре үзгәргән очракта, шулай ук дәүләт (муниципаль) милкен тапшыруга бәйле рәвештә, бюджет акчаларын алучылар (алучылар) карамагындагы үзгәрешкә, дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр закупкаларын үзәкләштерүгә, "Дәүләт һәм муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәтләр сатып алулар сатып алулар өлкәсендә контракт системасы турында" 2013 елның 5 апрелендәге 44-ФЗ номерлы Федераль законның 26 статьясындагы 2 һәм 3 өлешләре нигезендә һәм башкарма хакимият органнары (жирле үзидарә органнары) тарафыннан әлеге Кодексның 154 статьясындагы 5 пункттында каралган бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашырганда;

Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары акчаларына һәм (яисә) әлеге акчаларны суд чыгымнары өчен түләү, казна учреждениесе тарафыннан түләнергә тиешле салымнар, жыемнар, пенялар, штрафлар суммаларын, шулай ук Россия Федерациясе законнары белән билгеләнгән социаль түләүләргә (гавами норматив йөкләмәләргә кертелгән түләүләрдән тыш) арттыру исәбенә түләтүне күздә тоткан суд актларын үтәгән очракта;

- резерв фондлары акчаларыннан, шулай ук расланган бюджет ассигнованиеләре составында башкача резервланган акчалардан файдаланган (яңадан бүлгән) очракта, бюджет турындагы карарда аларны куллану күләме һәм юнәлешләре күрсәтеп;

конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү очрагында;

бюджет ассигнованиеләре агымдагы финанс елы белән план чоры арасында яңадан бүлешкән очракта - тиешле финанс елына дәүләт (муниципаль) хезмәт күрсәтүгә бюджет

ассигнованиеләренең гомуми күләме турындагы закон (караp) белән каралган чикләрдә;

максатчан билгеләнештәге субсидияләpне, субвенцияләpне, башка бюджетара трансфертларны бирү турында, федераль бюджеттан инфраструктур проектларны гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә Россия Федерациясе субъекты бюджетына федераль бюджеттан дотацияләp керү (федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъекты бюджетына дотацияләp бирү турында килешү төзү) турында хәбәр алынган очракта һәм, бюджет турындагы закон (караp) белән расланган күләмнәрдән тыш, физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнәрне максатчан билгеләнеше булган акчаларны алган очракта, шулай ук күрсәтелгән акчаларның ихтыяжы булмаганда (кире кайтарылганда) кыскартылган очракта;

муниципаль учреждениеләр тибын (ведомствосын) һәм муниципаль унитар предприятиеләpнең оештыру-хокукый рәвешләpен үзгәрткән очракта;

- хисап елында әлеге муниципаль контрактларның шартлары нигезендә түләнергә тиешле товарлар белән тәмин итүгә, эшләр башкаруга, хезмәтләр күрсәтүгә ағымдагы елның бюджет ассигнованиеләpе арткан очракта, шул исәптән Россия Федерациясе Бюджет кодексының 242.22 статьясы нигезендә бирелгән йөкләмәләpне казначылык белән тәмин итүнең үтәлмәгән суммасына, ағымдагы финанс елы башына әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләpенең әлеге карарда билгеләнгән таләпләр нигезендә әлеге муниципаль контрактларны үтәү өчен кулланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә, ағымдагы финанс елы башына;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләp булган субсидияләp алучыларның акчалата йөкләмәләpен түләү өчен кирәкле чаралар чикләpендә бирелгән юридик затларга субсидияләp бирү өчен ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләpе әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләp бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган күләмдә ағымдагы финанс тәминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләp бирү өчен бюджет ассигнованиеләpе арттырылган очракта;

бюджет инвестицияләpен гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләpен яңадан бүлү очрагында һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексының 78.2 статьясындагы 2 пункттында һәм 79 статьясындагы 2 пункттында күрсәтелгән карарларга, муниципаль контрактларга яисә капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләp бирү турында килешүләpгә үзгәрешләр кертелгәннән соң күрсәтелгән муниципаль милек объектына капитал салуларны финанс белән тәмин итү ысулы үзгәргәндә муниципаль милек объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләp (юл фондларының бюджет ассигнованиеләpеннән тыш) бирелгән очракта, шулай ук инвестицияләpне нигезләүне эзерләү һәм аның технологик һәм бәя аудитын уздыру максатларында, әгәр Россия Федерациясе законнары нигезендә инвестицияләpне нигезләүне эзерләү мәжбүри булса.

электрон сертификаттан файдаланып сатып алына торган товарларның, эшләрнең, хезмәт күрсәтүләpнең аерым төрләpен, аерым төрләpен, федераль законда билгеләнгән очракларда, ағымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләpенең әлеге Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә күрсәтелгән максатларга файдаланылмаган калдыгыннан артмаган күләмдә түләүгә ағымдагы финанс елында бюджет ассигнованиеләpе арттырылган очракта.

Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән федераль бюджет акчалары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына карый. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән Россия Федерациясе субъекты бюджеты, жирле бюджет акчалары тиешле финанс органына йә Россия Федерациясе субъекты законы, муниципаль берәмлек вәкиллекле органының бюджет хокук мөнәсәбәтләpен жайга салучы муниципаль хокукый акты (бюджет турындагы кануннан

(карардан) белән билгеләнгән очрақларда, бюджет акчаларын баш бүлүчегә каралган. Әлеге пунктның бишенче абзацында күрсәтелгән акчалардан файдалану (файдалану турында, аларны янадан бүлү турында карарлар кабул итү тәртибе) тиешенчә Россия Федерациясә Хөкүмәте, Россия Федерациясә субъекты дәүләт хакимиятенә югары башкарма органы, жирле администрация тарафыннан билгеләнә, моңа әлеге Кодекста билгеләнгән очрақлар керми.

Әлеге пунктта билгеләнгән нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турындагы карар белән расланган бюджет ассигнованиеләре күләме чикләрендә гамәлгә ашырыла, моңа әлеге пунктның сигезенче һәм унынчы абзацларында билгеләнгән нигезләр керми, алар нигезендә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү бюджет турында карар белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып башкарылырга мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет акчаларын баш бүлүчеләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр, максатчан маддәләр, чыгымнар төрләренә төркөмнәре (төркөмнәре һәм төркөмнәре) буенча йә бюджет акчаларының төп бүлүчеләре, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр (дәүләт (муниципаль) программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркөмнәре (төркөмнәре һәм төркөмнәре) буенча жыелма бюджет язмалары һәм бюджет йөкләмәләре лимитларын раслау күздә тотыла.

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибендә бюджет чыгымнары классификациясенә чыгымнар төрләре төркөмнәре, төркөмчәләре (төркөмнәре, төркөмчәләре һәм элементлары) буенча бюджет йөкләмәләре лимитларын, шул исәптән төрле максатчан статьялар һәм (яисә) бюджет чыгымнары төрләре, бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен дифференциацияләнгән раслау каралырга мөмкин.

Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасын төзөгәндә һәм алып барганда аның күрсәткечләре федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр, бүлекләр, бүлекчәләр, максатчан маддәләр (Россия Федерациясә дәүләт программалары һәм эшчәнлекнең программага карамаган юнәлешләре), чыгымнар төрләре төркөмнәре буенча раслана.

Федераль бюджет акчаларын баш бүлүчеләр өчен федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына һәм бюджет йөкләмәләре лимитына үзгәрешләр кертү Россия Федерациясә Финанс министры яисә аның вазыйфаларын башкаручы зат тарафыннан гамәлгә ашырыла.

5. Чыгымнар буенча жыелма бюджет язмасының расланган күрсәткечләре, Россия Федерациясә Бюджет кодексының 190 һәм 191 статьяларында каралган очрақлардан тыш, чираттагы финанс елы башланганчы бюджет акчаларының баш бүлүчесенә житкерелә .

Жыелма бюджет язмасын төзү һәм алып бару тәртибе белән жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүнең иң чик сроклары, шул исәптән әлеге статьяда күрсәтелгән нигезләренә төрле төрләре буенча дифференциацияләнгән билгеләнергә мөмкин.

1. 5. Жыелма бюджет язмасына бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре кертелә, бюджетның бердәм сетында калдыклар белән идарә итү операцияләреннән тыш.»;
2. Россия Федерациясә Финанс министры (Россия Федерациясә бюджеттан тыш дәүләт фонды идарәсе органы житәкчәсе) карарлары нигезендә әлеге статьяның 3 пунктында билгеләнгән нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджет турындагы федераль законга үзгәрешләр кертмичә генә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына (Россия Федерациясә бюджеттан тыш фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына) түбәндәге нигезләрдә үзгәрешләр кертеләргә мөмкин:

әлеге Кодексның 94 статьясы нигезендә Россия Федерациясенә бурыч йөкләмәләрен

кыскарта торган түлүүлөр башкарылган очракта;

федераль бюджеттан тыш дүүлөт фондлары эшчәнлеген координациялөүне гамэлгә ашыручы федераль башкарма хакимият органының Россия Федерациясе бюджеттан тыш дүүлөт фондлары бюджетларының жыелма бюджет язмаларына тиешле үзгәрешләр кертеп, агымдагы финанс елында гавами норматив йөкләмэләрне үтүгә федераль бюджет акчалары күрсәтмәсендә каралган бюджетара трансфертларның гомуми күләме чикләрендә гавами норматив йөкләмэләрне үтүгә Россия Федерациясе бюджеттан тыш дүүлөт фондлары эшчәнлеген координациялөүне гамэлгә ашыручы тәкъдире нигезендә федераль бюджет ассигнованиеләре бүленгән очракта;

федераль бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары төрләрә арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары төрләрә арасында федераль бюджет дефицитын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләрәнең гомуми күләме чикләрендә, тиешле финанс елына каралган, яңадан бүленгән очракта;

бюджет ассигнованиеләре бюджет инвестицияләрен гамэлгә ашыруга яңадан кертелгән очракта һәм федераль адреслы инвестиция программасында каралган Россия Федерациясе дүүлөт милке объектларына капитал салуларны (Федераль юл фондының бюджет ассигнованиеләрәнән тыш) гамэлгә ашыруга субсидияләр бирү, федераль адреслы инвестиция программасына кертелгән чараларны (урланган инвестиция проектларын) төгәлләштерүгә бәйлә рәвештә;

бюджет ассигнованиеләре Россия Федерациясе Кораллы Көчләрен, башка гаскәрләрен, хәрби формованиеләрне һәм органнарны, хәрби судларны, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләрен һәм органнарын, Россия Федерациясенәң мәжбүри үтәләше органнарын, Федераль фельдъегерия элементәсе органнарын тотуга һәм аларга хезмәт күрсәтүгә, хәрби кадрлар әзерләүгә һәм тәмин итүнең башка төрләрәнә бәйлә үзара исәп-хисапларны тәмин итү максатларында федераль бюджет чараларын баш бүлүчеләр арасында яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә грантлар һәм стипендияләр бирүгә бәйлә рәвештә бюджет ассигнованиеләре (конкурс нигезендә бирелә торган бюджет ассигнованиеләрәнән тыш) яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясе Федераль Собрание палаталары эшчәнлеген тәмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта;

Россия Федерациясенәң дүүлөт бурычына хезмәт күрсәтүгә бюджет ассигнованиеләре аны хезмәт күрсәтүгә каралган бюджет ассигнованиеләрәнең гомуми күләме чикләрендә яңадан кертелгән очракта;

«Дүүлөт оборона заказы турында» 2012 елның 29 декабрәндәгә 275-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә кораллануның дүүлөт программасын тәмин итү максатларында дүүлөт оборона заказын гамэлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан кертелгән очракта, шулай ук Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән тәртиптә кабул ителә торган дүүлөт оборона заказының дүүлөт заказчылары карарлары нигезендә;

федераль законнар, Россия Федерациясе Президенты, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә түбәндәгеләрдә каралган бюджет ассигнованиеләре яңадан бүленгән очракта:

Бәйсез Дүүлөтләр Бердәмлеге пространствосында төзелгән халыкара оешмалар һәм берләшмәләр эчтәлегендә өлешләп катнашуга, чит дүүлөтләр, халыкара икътисадый һәм финанс оешмалары һәм форумнар алдында Россия Федерациясе йөкләмәләрен үтүгә, халыкара әһәмияттәгә чаралар әзерләүгә һәм уздыруга, халыкара әһәмияттәгә чаралар әзерләүгә һәм уздыруга, халыкара икътисадый һәм финанс оешмаларында һәм форумнарда Россия Федерациясе катнашуына бәйлә чаралар әзерләүгә һәм уздыруга, халыкара суд органнарының һәм чит дүүлөтләрнең суд органнарының суд актларын үтүгә, халыкара суд һәм юридик бәхәсләрәндә

Россия Федерациясе мәнфәгатьләрен халыкара суд һәм башка бәхәсләрдә, юридик һәм адвокатлык хезмәтләрендә, чит дәүләтләрнең суд органнарында суд процесслары кысаларында төзелгән жәмәгать килешүләрендә түләү, тышкы икътисадый эшчәнлек белән бәйле чаралар күрүгә бәйле суд гамәлләрен;

гражданлык персоналының, хәрби хезмәткәрләрнең һәм аларга тиңләштерелгән затларның хезмәте өчен, хәрби хезмәткәрләргә һәм аларга тиңләштерелгән затларга эштән киткәндә пособиеләр, башка пособиеләр һәм компенсацияләр түлүгә, дәүләт граждан хезмәткәрләре, гражданлык персоналы, хәрби хезмәткәрләр һәм аларга тиңләштерелгән федераль башкарма хакимият органнары затлары санын реформалауга, оптимальләштерүгә бәйле рәвештә;

Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының баланслылыгын тәмин итүгә, мәжбүри пенсия иминләштерүенә һәм иминият кертемнәре тарифлары түбәнәюгә бәйле рәвештә Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт фондлары бюджетларының төшөп калган керемнәрен компенсацияләүгә;

Россия Федерациясе Пенсия фонды, Россия Федерациясе Социаль иминләштерү фонды бюджетларын үтәү барышында барлыкка килгән бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, социаль түлүүләрнең (хезмәтләрнең) аерым төрләрен финанс белән тәмин итү өчен халыкның пенсия һәм социаль тәминатына (әлегә пунктның унөчөнчә абзацында күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлүдән тыш);

тиешле бюджет ассигнованиеләренә ихтыяж билгеләнгән тәртиптә расланганнан соң гражданның аерым категорияләренә социаль ярдәм күрсәтүгә;

дәүләт хакимиятенә федераль органнарын (дәүләт органнарын) бетерү һәм үзгәртеп коруга бәйле чараларга;

Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары нигезендә Россия Федерациясе Хөкүмәтенә резерв фондының бюджет ассигнованиеләре, шулай ук максатчан билгеләнеше булган бюджетара трансфертлар бирүгә федераль бюджеттан бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта, агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып, 94 статьяның 4 пунктындагы бишенче, унынчы һәм унберенче абзацлар, 132 статьясындагы 4_2 пункты, 132_1 статьясындагы 3 пункты һәм 242 статьясындагы 1 пункты нигезендә федераль бюджет турында федераль закон белән расланган чыгымнарның гомуми күләмен арттырып;

хисап финанс елында финанс белән тәмин итү чыганагы мондый субсидияләр булган субсидияләр алучыларның акчалата йөкләмәләрен түләү өчен кирәкле чаралар чикләрендә бирелгән юридик затларга субсидияләр бирү өчен агымдагы финанс елы башына файдаланылмаган бюджет ассигнованиеләре әлегә Кодекста билгеләнгән таләпләр нигезендә субсидияләр бирүгә файдаланылмаган калдыктан артыграк булмаган күләмдә агымдагы финанс тәминаты чыганагы булган юридик затларга субсидияләр бирү өчен бюджет ассигнованиеләре арттырылган очракта;

«Хәрби хезмәткәрләр, гражданнар гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» хәрби жыеннарга чакырылган гражданның, Россия Федерациясе эчке эшләр органнарының, Дәүләт янгынга каршы хезмәтенә, жинаять-үтәтү системасы учреждениеләре һәм органнары хезмәткәрләренә, Россия Федерациясе милли гвардия гаскәрләре хезмәткәрләренә, Россия Федерациясе мәжбүри үтәтү органнары хезмәткәрләренә гомерен һәм сәламәтлеген мәжбүри дәүләт иминләштерүе турында» 1998 елның 28 мартындагы 52-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә, Россия Федерациясе законнары белән хәрби хезмәт каралган федераль башкарма хакимият органы яисә федераль дәүләт органы мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашыру бурычларын үтәмәгән очракта, күрсәтелгән Федераль законда каралган вакыйгалар барлыкка килгәндә, мәжбүри дәүләт иминиятен гамәлгә ашырганда

иминият суммалары исәпкә алынса;

улав капиталының расланган күләме турында федераль законнар нигезендә кабул ителгән карарларны үтәгән очракта;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очрақларда һәм тәртиптә Россия Федерациясе дәүләт программаларын гамәлгә ашыруны финанс белән тәмин итүгә каралган бюджет ассигнованиеләре, Россия Федерациясе дәүләт программалары һәм (яисә) аларның структур элементлары арасында, шул исәптән агымдагы финанс елы белән план чоры арасында тиешле бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү белән бергә, федераль бюджетның тиешле дәүләт программасын гамәлгә ашыруга бюджет ассигнованиеләренәң гомуми еллык күләменәң 10 процентында, тиешле финанс елына бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләмен федераль бюджет турында каралган федераль закон белән каралган күләмен арттырмыйча, ел дәвамында тулаем алганда ел дәвамында арттырылган очракта;

Россия Федерациясе Хөкүмәте билгеләгән очрақларда һәм тәртиптә кабул ителә торган карарлар, бюджет инвестицияләрен гамәлгә ашыруга каралган яисә Россия Федерациясе дәүләт милке объектларына капитал салуларны гамәлгә ашыруга субсидияләр бирү, юридик затларга әлегә Кодекстың 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре әлегә Кодекстың 80 статьясындагы 1 пунктының өченче абзацы нигезендә бюджет инвестицияләре бүлеп бирелгән очракта, шулай ук федераль бюджеттан Россия Федерациясе субъектлары дәүләт милке объектларына (муниципаль милек) капитал салуларны финанслауга Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр бирү өчен әлегә Кодекстың 78 статьясындагы 8 пункты һәм 3 пунктының 3 пункты 3 бүлегә нигезендә субсидияләр һәм бюджет инвестицияләре бирү;

Россия Федерациясе Хөкүмәтенәң резерв фондының бюджет ассигнованиеләре тиешле финанс елына каралган башка бюджет ассигнованиеләрен тиешле киметү исәбенә арткан очракта;

Россия Федерациясе Президенты һәм (яисә) Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан Россия Федерациясенәң кыйммәтле металллар һәм кыйммәтле ташлар фондыннан кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташларны сату суммасын, агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль законда каралган күләмнәрдән тыш, Россия Федерациясенәң кыйммәтле металл һәм кыйммәтле ташлар сатып алу суммасын арттыру турында карар кабул ителгән очракта.

Федераль бюджетның (Россия Федерациясе бюджеттан тыш дәүләт бюджеты) жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә, әлегә пункт нигезендә хезмәт өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру, федераль бюджет турындагы федераль законга (Россия Федерациясе бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы федераль закон) үзгәрешләр кертмичә генә, әлегә пунктның унөченче абзацында билгеләнгән очрақлардан тыш, рөхсәт ителми.

7_1. Федераль бюджетның жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләренәң гомуми күләме агымдагы финанс елына федераль бюджет турында федераль закон белән расланган федераль бюджет чыгымнарының гомуми күләмен әлегә Кодекстың 241 статьясындагы 14 пункты нигезендә гамәлгә ашырыла торган мөлкәти кертем бирүгә бюджет ассигнованиеләре күләменә арттырырга мөмкин.

7_2. Россия Федерациясе Финанс министры карарлары нигезендә әлегә статьяның 3 һәм 7 пунктларында билгеләнгән нигезләргә өстәмә рәвештә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына, федераль бюджет турында федераль законга үзгәрешләр кертмичә, федераль бюджет акчаларының баш күрсәтмәсендә (кораллануның дәүләт программасын гамәлгә ашыруга каралган бюджет ассигнованиеләреннән тыш), күрсәтелгән бюджет ассигнованиеләре күләменәң 10 проценты күләмендә үзгәрешләр кертелергә мөмкин.

Әлеге пунктта каралган янадан бүлү башкарма хакимиятнең федераль органнары булган федераль бюджет акчалары баш күрсәтмәсендә каралган бюджет ассигнованиеләренә каратагына гамәлгә ашырыла:

дәүләт сәясәтен эшләү һәм гамәлгә ашыру, оборона өлкәсендә, эчке эшләр өлкәсендә, Россия Федерациясе милли гвардия гаскәрләре эшчәнлегә өлкәсендә, дәүләт сагы өлкәсендә, разведка эшчәнлегә өлкәсендә норматив-хокукий жайга салу функцияләре;

Россия Федерациясендә мобилизацион әзерлек һәм мобилизация өлкәсендә Россия Федерациясе Президенты тарафыннан вәкаләтләр үтәлешен тәэмин итү функцияләре, Россия Федерациясендә федераль фельдъегер элементсен тәэмин итү өлкәсендә махсус функцияләр;

Россия Федерациясе иминлеген тәэмин итү өлкәсендә дәүләт идарәсе.

Федераль бюджет турында федераль законга үзгәрешләр кертмичә әлеге пункт нигезендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр керткәндә түбәндәгеләр рәхсәт ителми:

хезмәт өчен түләүгә бюджет ассигнованиеләрен арттыру (акчалата түләү, акчалата бүләкләү, акчалата хезмәт хақы);

башка бюджет ассигнованиеләрен арттыру өчен гавами норматив йөкләмәләренә үтәүгә бюджет ассигнованиеләрен киметү.

Әлеге пунктта каралган нигез әлеге статьяның 3 һәм 7 пунктларында каралган нигезләрне куллану мөмкин булмаган очрактагына кулланыла.

7_3. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7_2 пунктында каралган нигез буенча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү һәм аларны Россия Федерациясе Федераль Собрание Дәүләт Думасының милли оборонаны, милли иминлекне һәм хокук саклау эшчәнлеген тәэмин итүгә юнәлдерелгән чыгымнарын карау буенча комиссиясенә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) нигезләү буенча тәкъдимнәр кертә, ул "Дәүләт сәре турында" 1993 елның 21 июлендәге 5485-І номерлы Россия Федерациясе Законы нигезендә билгеләнгән таләпләренә үтәп.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып бер эш көненнән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә килешү яисә килешмәү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Финанс министрлыгына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның икенче абзацында күрсәтелгән вакытта аны карауга кертелгән тәкъдимнәр турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7_4. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы Дәүләт Думасына һәм Россия Федерациясе Федераль Собрание Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына күрсәтелгән үзгәрешләр кертелгән көннән алып өч эш көне эчендә федераль бюджетның жыелма бюджет язмаларының расланган күрсәткечләренә үзгәрешләр кертү турында мәгълүмат жиберә.

7_5. Россия Федерациясе Финанс министрлыгы әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче - егерме бишенче абзацларында каралган нигезләрдә жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү буенча тәкъдимнәр кертә, аны ағымдагы финансы елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен янадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собрание комиссиясенә карау өчен (алга таба әлеге пунктта - Комиссия) карый. Күрсәтелгән тәкъдимнәр

Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия составына Дәүләт Думасыннан һәм Федерация Советыннан тугыз вәкил кертелә. Дәүләт Думасыннан комиссия составы Дәүләт Думасы карары белән раслана. Комиссиянең Федерация Советыннан составы Федерация Советы карары белән раслана.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көннәннән дә соңга калмыйча федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Финанс министрлығына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына һәм Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән алып өч эш көне эчендә аны карауга кертелгән тәкъдимнәр турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан вәкаләт бирелгән орган федераль бюджетның жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

7_6. Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығы әлеге Кодексның 242 статьясындагы 5_2 пунктында каралган карарларны агымдагы финанс елында һәм план чорында бюджет ассигнованиеләрен яңадан бүлү буенча Россия Федерациясе Федераль Собрание комиссиясенә карау өчен тәкъдим итә (алга таба әлеге пунктта - Комиссия). Әлеге тәкъдимнәр Комиссия тарафыннан Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Комиссия әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң өч эш көннәннән дә соңга калмыйча Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертүгә йә күрсәтелгән тәкъдимнәрне Дәүләт Думасына карауга кертү турында карар кабул итә. Комиссия карары Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығына, Дәүләт Думасына, Федерация Советына, Россия Федерациясе Хисап палатасына жиберелә.

Әлеге пунктның беренче абзацында күрсәтелгән тәкъдимнәр кәргән көннән соң комиссия өч эш көне эчендә алар турында карар кабул итмәгән очракта, Россия Федерациясе Сәламәтлек саклау министрлығы Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетының жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертү турында карар кабул итәргә хокуклы.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга сала торган Россия Федерациясе субъектлары законнары һәм муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары муниципаль хокукый актлары (Россия Федерациясе субъектының Россия Федерациясе субъекты бюджеты турындагы законннан, Россия Федерациясе субъектының территориаль дәүләт бюджеттан тыш фонды бюджеты турындагы законннан һәм жирле бюджет турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органының муниципаль хокукый актыннан тыш) бюджет турындагы канунга (карага) үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына бюджет турындагы канунга (карага) үзгәрешләр кертмичә генә, бюджет турындагы канунга (бюджеттан тыш территориаль дәүләт фондына идарә органы житәкчесенә) карарлары нигезендә үзгәрешләр кертү өчен өстәмә нигезләр каралырга мөмкин һәм (яисә) бюджет турындагы канунда күрсәтелгән законнарда (карада) өстәмә нигезләмәләр билгеләү турында нигезләмәләр каралырга мөмкин.
4. Әлеге статьяның 7 пунктының егерме өченче һәм егерме дүртенче абзацларында каралган карарлар нигезендә федераль бюджеттан бирелә торган акчаларга әлеге Кодексның 130 статьясындагы 1 пунктының (Россия Федерациясе субъектлары бюджетларына субсидияләр һәм субвенцияләр өлешендә) өченче абзацының, 3 пунктының бишенче һәм алтынчы абзацларының, 132 статьясындагы 4 пунктының 1 һәм 4_1 пунктының беренче һәм икенче абзацларының, 132_1 статьясындагы 1 пунктының һәм 1_2 пунктының беренче

абзацларының, 133 статьясындагы 2 пунктының 2 пунктының 2 абзацларының нигезлэмэләре кагылмый.

5. Әлеге статьяның 3 пунктында каралган карарлар һәм әлеге статьяның 8 пункты нигезендә каралган нигезләр нигезендә Россия Федерациясе субъектлары бюджетларыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодекстың 133 статьясындагы 3 пунктының 3 пунктының, 3 статьясындагы 3 пунктының алтынчы һәм жиденче абзацларының, 139 статьясындагы 4 пунктының беренче һәм бишенче абзацларының, 139_1 статьясындагы беренче өлешенә һәм жиденче абзацларының, 140 статьясындагы 5 пунктының нигезлэмэләре кагылмый.

11. Әлеге Кодекстың 242 статьясындагы 5_2 пунктында каралган карарлар нигезендә Федераль мәжбүри медицина иминияте фонды бюджетыннан бирелә торган акчаларга әлеге Кодекстың 133_2 статьясындагы 3 пункты нигезлэмэләре кагылмый.

28 статья. Касса планы

1. Касса планы астында бюджетка керемнәрнең һәм агымдагы финанс елында бюджеттан күчermәләрнең фаразлануы, шул исәптән вакытлыча касса аермасын һәм вакытлыча буш акчалар күләмен билгеләү максатларында күздә тотыла.

2. Финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонды белән идарә итү органы) касса планын төзү һәм алып бару тәртибен, шулай ук бюджет чараларын баш урнаштыручылар, бюджет керемнәренә баш администраторлары, бюджет дефицитын финанслау чыганакларының төп администраторлары тарафыннан касса планын төзү һәм алып бару өчен кирәкле белешмәләрнең составын һәм срокларын билгели.

Дәүләт (муниципаль) контрактларын, башка шартнамәләрне түләү буенча бюджеттан күчөрүләрне фаразлау дәүләт (муниципаль) ихтыяжларын тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләрне сатып алуны планлаштырганда билгеләнгән дәүләт (муниципаль) контрактлары, башка шартнамәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү срокларын һәм күләмнәрен исәпкә алып төзелә.

Касса планын төзү һәм алып бару финанс органы (дәүләт бюджеттан тыш фонд белән идарә итү органы) яки башкарма хакимиятнең вәкаләтле органы (жириле администрация) тарафыннан башкарыла.

Федераль бюджет үтәлешенә касса планын төзү һәм алып баруны федераль казначылык гамәлгә ашыра.

29 статья. Керемнәр буенча бюджет үтәлеше

Муниципаль берәмлек бюджетының керемнәр буенча үтәлешен күздә тоту:

- агымдагы финанс елында гамәлдә булган нормативлар, Россия Федерациясе Бюджет кодексы, бюджет турында карар һәм Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезлэмэләре, Татарстан Республикасы Законнары нигезендә Федераль казначылык органнары һәм бюджетка бүтән керемнәр нигезендә кабул ителгән башка муниципаль хокукый актлар буенча билгеләнгән нормативлар буенча билгеләнә торган салымнарны, жыемнарны һәм башка керемнәрне бүлүдән бердәм бюджет счётына керемнәрне күчөрү.;

- артык бүленгән суммаларны күчөрү, артык түләнгән яки артык алынган суммаларны кире кайтару, шулай ук мондый кире кайтаруны вакытында башкармаган өчен процентлар суммасы һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән процентлар.;

- Россия Федерациясе законнары нигезендә артык түләнгән яки артык алынган суммаларны исәпкә алу;

- Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларына түлүүләрнең бюджет керемнәре администраторы тарафыннан ачыклау;

- Федераль казначылык тарафыннан артык түләнгән яисә артык түләнгән салымнар, жыемнар һәм башка түлүүләр суммаларын кире кайтару (зачет, төгәлләштерү) өчен кирәкле артык бүленгән суммаларны, акчаларны, шулай ук мондый кире кайтаруны үз вакытында башкармаган өчен процентлар суммаларын һәм артык алынган суммаларга исәпләнгән

процентларны, тиешле бюджетларның бердәм счетларыннан Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында керемнәрне исәпкә алу һәм аларны бүлү өчен, Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән Федераль казначылыкның тиешле счетларына күчерү.

30 статья. Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше

Чыгымнар буенча бюджет үтәлеше Россия Федерациясе Бюджет кодексы таләпләрен үтәп гамәлгә ашырыла.

1. Чыгымнар буенча жирлек бюджеты, санкционирование һәм финанслау буенча мәжбүри гамәлгә ашырыла торган процедураларны үтәп, бюджетның бердәм счетында бюджет акчаларының факттагы булуы чикләрендә үтәлә.

Бюджетның чыгымнар буенча үтәлешен күздә тотат:

- Бюджет йөкләмәләрен кабул итү;
- акчалата йөкләмәләрне раслау;
- акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү;
- акчалата йөкләмәләрнең үтәлешен раслау.

2. Бюджет йөкләмәләре аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитлары чикләрендә бюджет акчаларын алуы тарафыннан кабул ителә.

Бюджет акчаларын алуы бюджет йөкләмәләрен муниципаль контрактлар, физик һәм юридик затлар, шәхси эшмәкәрләр белән бүтән шартнамәләр төзү юлы белән яисә закон, башка хокукый актлар, килешү нигезендә кабул итә.

4. Бюджет акчаларын алуы казначылык түләүләрен башкару турындагы боерык нигезендә (алга таба - күрсәтмә) һәм аларны түләүне санкцияләү өчен кирәкле башка документлар нигезендә, ә оператив-эзләү чараларын башкаруга һәм зыян күрүчеләргә, шаһитларга һәм җинаять суд эшендә катнашучыларга карата куркынычсызлык чараларын гамәлгә ашыруга бәйле очракларда, бюджет акчалары хисабына акча йөкләмәләрен күрсәтмәләр нигезендә (алга таба- күрсәтмә) түләү бурычын раслый.

5. Бюджет һәм акчалата йөкләмәләрне исәпкә кую, акча йөкләмәләрен түләүне санкцияләү вакытында контроль гамәлгә ашырыла.:

- бюджет йөкләмәләренең тиешле лимитларын яисә бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләрен, шулай ук бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның бюджет чыгымнары классификациясе кодына туры килүе белән Бюджет йөкләмәләрен арттырмау;

- тиешле бюджет йөкләмәсе турындагы мәгълүматның акчалата йөкләмәсе турындагы мәгълүматның исәпкә куелуы;

- акчалата йөкләмәне түләү өчен эш итүдә күрсәтелгән мәгълүматка, акчалата йөкләмә турында мәгълүматка туры килү-килмәү;;

- акчалата йөкләмәнең барлыкка килүен раслаучы документлар булу.

Бюджет йөкләмәсе муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән очракта, өстәмә рәвештә муниципаль контракт турындагы белешмәләрнең муниципаль ихтыяжларны тәмин итү өчен товарлар, эшләр, хезмәт күрсәтүләр сатып алу өлкәсендә контракт системасы турында Россия Федерациясе законнарында каралган контрактлар реестрындагы белешмәләрнең һәм муниципаль контракт нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе, муниципаль контракт шартлары нигезендә барлыкка килгән бюджет йөкләмәсе турындагы белешмәләрнең муниципаль контракт шартларына туры килүен контрольдә тоту гамәлгә ашырыла.

Гавами норматив йөкләмәләр буенча акчалата йөкләмәләрне түләү бюджет акчаларын алуыга житкерелгән бюджет ассигнованиеләре чикләрендә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

5. Акчалата йөкләмәләрне үтәүне раслау физик яисә юридик затлар файдасына бюджетның бердәм счетыннан, Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетларыннан акчаларны күчерүне раслый торган түләү документлары, шулай ук бюджет акчаларын алуыларның акчалата йөкләмәләрен үтәү буенча акчалата булмаган операцияләр үткөрүне раслый торган башка документларны тикшерү нигезендә гамәлгә ашырыла.

31 статья. Бюджет язмасы

1. Бюджет акчаларын баш бүлүчөлөрнөң бюджет язмалары жыелма бюджет язмасы белән расланган бюджет ассигнованиеләре һәм бюджет йөкләмәләренөң финанс органы тарафыннан расланган лимитлары нигезендә төзелә.

2. Бюджет язмасын раслау һәм аңа үзгәрешләр кертү бюджет акчаларын баш бүлүче (бүлүче) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет йөкләмәләре чыгымнары һәм лимитлары буенча бюджет язмасы күрсәткечләре, әлегә Кодексның 190 һәм 191 статьяларында каралган очраклардан тыш, чираттагы финанс елы башына кадәр ведомство буйсынуындагы бюджет акчаларын бүлүчөлөргә һәм (яисә) алучыларга житкерелә.

3. Бюджет язмаларын төзү һәм алып бару тәртибе бюджет акчаларын баш бүлүченөң (бүлүченөң) чыгымнар төрләре төркемнәре (төркемнәре һәм элементлары) буенча расланган бюджет йөкләмәләре лимитларын детальләштерүне гамәлгә ашыру хокукын яисә бурычын билгеләргә мөмкин.

4. Жыелма бюджет язмасы күрсәткечләре нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүченөң чыгымнары буенча бюджет язмасы белән расланган күрсәткечләрне жыелма бюджет язмасына тиешле үзгәрешләр кертмичә үзгәртү рөхсәт ителми.

31 статья. Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтөлеше жыелма бюджет язмасы нигезендә бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан, Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә, бюджетның бердәм сөетында калган акчалар белән идарә итү операцияләреннән тыш, бюджет кытлыгын финанслау чыганакаларының Баш администраторлары тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет ассигнованиеләре исәбеннән үтөлөргә тиешле акчалата йөкләмәләрне түләүне санкцияләү жирлекнөң башкарма комитеты билгеләгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

32 статья. Шәхси сөетлар

1. Бюджет вәкаләтләре кысаларында бюджет үтөлеше буенча операцияләрне исәпкә алу Федераль казначылыкта Россия Федерациясә Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә ачыла торган шәхси сөетларда башкарыла.

2. Федераль казначылыкта шәхси сөетларны ачу һәм алып бару Федераль казначылык тарафыннан билгеләнгән тәртиптә гамәлгә ашырыла.

33 статья. Бюджет сметасы

1. Казна учреждениесенөң бюджет сметасы Россия Федерациясә Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләр нигезендә бюджет акчаларын баш бүлүче тарафыннан билгеләнгән тәртиптә төзелә, раслана һәм алып барыла.

Бюджет акчаларын баш бүлүченөң бюджет вәкаләтләрен гамәлгә ашыручы жирле үзидарә органы булып торучы казна учреждениесенөң бюджет сметасы әлегә орган житәкчәсе тарафыннан раслана.

2. Казна учреждениесенөң бюджет сметасының расланган күрсәткечләре казна учреждениесә функцияләрен үтәүне тәәмин итү буенча бюджет йөкләмәләрен кабул итү һәм (яки) үтәү өчен аңа житкерелгән бюджет йөкләмәләре лимитларына туры килөргә тиеш.

34 статья. Финанслауның иң чик күләмнәре

1. Чыгымнар буенча бюджетны үтәүне оештырганда бюджет акчаларын баш бүлүчөлөргә һәм алучыларга агымдагы финанс елының тиешле чорында акчалата йөкләмәләрне түләүнөң иң чик күләмен (финанслауның иң чик күләмнәрен) раслау һәм житкерү карала.

2. Финанслауның иң чик күләме, тулаем алганда, бюджет акчаларын баш бүлүчөгә һәм алучыга карата, бюджет акчаларын баш бүлүчөләрне һәм алучыларны финанслауга гаризалар нигезендә, агымдагы финанс елы башыннан ай саен яки квартал саен арта бара торган нәтижә белән билгеләнә.

35 статья. Бюджет үтөлешендә бюджет турындагы карар белән расланган тыш фактта алынган керемнәрдән файдалану

1. Жирле бюджетны үтәгәндә бюджет турындагы карар белән расланган керемнәрен гомуми күләмнән тыш фактта алынган керемнәр, агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, муниципаль бурычларны түләүгә, шулай ук Россия Федерациясе Бюджет Кодексының 217 статьясындагы 3 пункттында каралган бюджет ассигнованиеләре житмәгән очракта, муниципаль берәмлекнең гавами норматив йөкләмәләрен үтәүгә юнәлдерелергә мөмкин.

2. Максатчан билгеләнеше булган (аларны бирү турында хәбәрнамә алган очракта), шул исәптән әлеге Кодекстың билгеләнгән тәртиптә бюджетка керә торган субвенцияләр, субсидияләр, башка бюджетара трансфертлар, шулай ук бюджет үтәлеше турында карар белән расланган керемнәрдән тыш фактта субвенцияләр, фактта алынган физик һәм юридик затлардан кире кайтарылмый торган керемнәр күрсәтелгән акчаларны бирү максатларына туры килә торган бюджет чыгымнарын агымдагы финанс елына һәм план чорына бюджет турындагы карарга үзгәрешләр кертмичә, жыелма бюджет язмасына үзгәрешләр кертү белән арттыруга жибәрелә.

36 статья. Агымдагы финанс елы тәмамлану

1. Бюджет үтәлеше буенча операцияләр 31 декабрьдә тәмамлана, әлеге статьяның 2 пункттында күрсәтелгән операцияләрдән тыш.

2. Федераль казначылык органнары тарафыннан Россия Федерациясе Бюджет кодексының 40 статьясы нигезендә хисап финанс елы керемнәрен Россия Федерациясе бюджет системасы бюджетлары арасында бүлү буенча операцияләргә тәмамлау һәм аларны тиешле бюджетларга күчерү агымдагы финанс елының беренче биш көнендә башкарыла. Күрсәтелгән операцияләр хисап финанс елы бюджеты үтәлеше турындагы хисапта чагылдырыла.

3. Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләрگә тиеш.

4. Бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бюджетның бердәм счетында кулланылмый калган бюджет акчаларының калдыклары агымдагы финанс елының соңгы ике эш көненнән дә соңга калмыйча бюджет акчаларын алучылар тарафыннан бердәм бюджет хисабына күчерелергә тиеш.

5. Агымдагы финанс елының 1 гыйнварына кулланылмаган, максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертлар агымдагы финанс елының беренче 15 эш көне дәвамында бюджет керемнә кире кайтарылырга тиеш.

Бюджет ассигнованиеләре, бюджет йөкләмәләре лимитлары һәм агымдагы финанс елын финанслауның иң чик күләмнәре 31 декабрьдә үз көченә керә.

Агымдагы финанс елының соңгы эш көненә кадәр бюджет үтәлешенә касса хезмәте күрсәтүче орган билгеләнгән тәртиптә бюджетның бердәм счетында калган акчалар чикләрендә бюджет йөкләмәләрен түләргә тиеш.

Бюджет акчаларының баш администраторы тарафыннан максатчан билгеләнеше булган, максатчан билгеләнеше булмаган, максатчан кулланылмаган бюджетара трансфертларга ихтыяж булу (булмау) турында Карар кабул итү, шулай ук күрсәтелгән бюджетара трансфертларны кире кайтару, аларга ихтыяж булу турында Карар кабул иткәндә бюджет чыгымнары турындагы хисап нигезендә гамәлгә ашырыла., күрсәтелгән акчалар кергән көннән алып 30 календарь көненнән дә соңга калмыйча бирелә.

Максатчан билгеләнештәге субсидияләр, субвенцияләр һәм башка бюджетара трансфертлар рәвешендә алынган бюджетара трансфертларның файдаланылмаган калдыгы тиешле бюджет керемнә күчерелмәгән очракта, күрсәтелгән акчалар тиешле финанс органы тарафыннан Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнгән гомуми таләпләргә үтәп билгеләнә торган тәртиптә бюджет керемнә алынырга тиеш.

V Бүлек . Бюджет хисабын төзү, тышкы тикшерү, карау һәм раслау

37 статья. Бюджет исәбе һәм бюджет хисаплылығы нигезләре

1. Бюджет исәбенә һәм бюджет хисаплылығының бердәм методологиясе Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан билгеләнә.

2. Бюджет исәбе авыл жирлегенә финанс һәм финанс булмаган активлары һәм йөкләмәләре торышы турында акчалата чагылыштагы мәгълүмат жыю, теркәү һәм гомумиләштерүнең, шулай ук әлеге активларны һәм йөкләмәләрне үзгәртә торган операцияләр турында мәгълүмат жыюның, теркәүнең һәм гомумиләштерүнең жайга салынган системасыннан гыйбарәт.

Бюджет исәбе Россия Федерациясенә бюджет классификациясен үз эченә алган счетлар планнары нигезендә гамәлгә ашырыла.

Бюджет исәбе счетлары планы һәм аны куллану буенча инструкция Россия Федерациясе Финанс министрлыгы тарафыннан раслана.

3. Бюджет хисаплылығы үз эченә ала:

- 1) бюджет үтәләше турында хисап;
- 2) бюджет үтәләше балансы;
- 3) эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисап;
- 4) акча хәрәкәте турында хисап;
- 5) Аңлатма язуы.

4. Бюджет үтәләше турындагы хисапта Россия Федерациясе бюджет классификациясе нигезендә керемнәр, чыгымнар һәм бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары буенча бюджет үтәләше турындагы белешмәләр тупланган.

Бюджет үтәләше балансында муниципаль берәмлекнең финанс һәм финанс активлары, хисап чорының беренче һәм соңгы көненә бюджет исәбе счетлары планы буенча йөкләмәләре турында белешмәләр бар.

Эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында хисапта хисап чорында эшчәнлекнең финанс нәтижәләре турында мәгълүмат тупланган һәм дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча төзелә.

Акча хәрәкәте турындагы хисап бюджет акчалары белән дәүләт идарәсе секторы операцияләрен классификацияләү кодлары буенча операцияләргә чагылдыра.

Аңлатма язуында бюджет үтәләше турындагы мәгълүмат, бюджет үтәләше турындагы хисапта бирелгән өстәмә мәгълүмат, Россия Федерациясе Финанс министрлыгының норматив хокукый актларында билгеләнгән мәгълүматны ачуга карата таләпләр нигезендә тупланган.

5. Бюджет хисаплылығы бюджет акчаларының баш администраторларының жыелма бюджет хисаплылығы нигезендә төзелә.

6. Бюджет хисабы булып тора еллык. Район бюджеты үтәләше турында хисап квартал саен була.

7. Бюджет хисабы Башкарма комитет тарафыннан тапшырыла.

8. Агымдагы финанс елының беренче кварталында, ярты еллыгында һәм тугыз аенда бюджет үтәләше турындагы хисап Башкарма комитет тарафыннан раслана һәм Лаеш районы Контроль-хисап палатасына жиберелә.

Жирле бюджет үтәләше турындагы еллык хисап жирлек Советы карары белән расланырга тиеш.

38 статья. Бюджет үтәләше турында еллык хисапны тышкы тикшерү

1. Бюджет үтәләше турындагы еллык хисап авыл жирлеге Советында каралганчы тышкы тикшерелгә тиеш, ул бюджет акчаларының баш администраторларының бюджет хисаплылығын тышкы тикшерүне һәм бюджет үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләүне үз эченә ала.

2. Бюджет үтәләше турындагы еллык хисапны тышкы тикшерү Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы тарафыннан башкарыла.

Башкарма комитет аңа бәяләмә эзерләү өчен агымдагы елның 1 апреленнән дә соңга калмыйча бюджет үтәләше турында хисап бирә. Бюджет үтәләше турында еллык хисапка бәяләмә эзерләү бер айдан да артмаган срокта башкарыла.

3. Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисапка баяләмә Контроль-хисап палатасы тарафыннан жирлек Советына бер үк вакытта Башкарма комитетка юллама белән тапшырыла.

4. Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисап авыл жирлегө Советына агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча тапшырыла.

Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисап авыл жирлегө Уставы белән билгеләнгән тәртиптә халык алдында тыңлауларга чыгарылырга тиеш.

Бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисап Совет карары белән расланырга һәм рәсми бастырып чыгарырга тиеш.

39 статья. Бюджет үтөлөшө турында еллык хисапны эзерләү, карау һәм раслау

Ел саен, агымдагы елның 1 маеннан да соңга калмыйча, Башкарма комитет советка жирле бюджетның хисап финанс елы өчен үтөлөшө турында хисап тапшыра.

Жирле бюджет үтөлөшө турындагы еллык хисап белән бер үк вакытта бюджет үтөлөшө турындагы карар проекты, Россия Федерациясе бюджет законнарында каралган башка документлар да тапшырыла.

Хисап финанс елында бюджет үтөлөшө турындагы карарга аерым кушымталар белән күрсәткечләр раслана:

- бюджет керемнәрен классификацияләү кодлары буенча керемнәр ;
- бюджет чыгымнарының ведомство структурасы буенча чыгымнар ;

бюджет чыгымнарын классификацияләү бүлекләре һәм бүлекчәләре буенча бюджет чыгымнары ;

- бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары классификациясе кодлары буенча бюджет кытлыгын финанслау чыганакалары исемлегө

1. Бюджет үтөлөшө турында хисап кәргән көннән алып өч тәүлек эчендә советка әлегө хисап тикшерү өчен Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасына жибәрелә.

2. Лаеш муниципаль районының Контроль-хисап палатасы бер ай вакыт эчендә хисап финанс елы өчен бюджет үтөлөшө турындагы хисапны тышкы тикшерү үткәрә һәм баяләмә эзерли.

3. Совет Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасы Баяләмәсен алганнан соң бюджет үтөлөшө турындагы хисапны карый.

4. Бюджет үтөлөшө турындагы хисапны карау нәтижәләре буенча Совет түбәндөгө карарларның берсен кабул итә:

- жирле бюджет үтөлөшө турындагы хисапны раслау турында;
- жирле бюджет үтөлөшө турындагы хисапны кире кагу турында.

Бюджет үтөлөшө турындагы карар кире кагылган очракта, ул мәгълүматларны дәрәс булмаган яки тулы булмаган чагылдыру фактларын бетерү һәм бер айдан артмаган срокта кабат тапшыру өчен кире кайтарыла.

40 статья. Муниципаль финанс контроле

1. Россия Федерациясе бюджет законнарын һәм башка норматив хокукый актларны үтәүне тәмин итү максатларында, бюджет хокук мөнәсәбәтләрен жайга салучы муниципаль финанс контроле. Муниципаль финанс контроле тышкы һәм эчке, алдан һәм алга таба контрольләргә бүленә.

2. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә тышкы муниципаль финанс контроле Лаеш муниципаль районы Контроль-хисап палатасының контроль эшчәнлегө булып тора.

3. Бюджет хокук мөнәсәбәтләре өлкәсендә Эчке муниципаль финанс контроле Башкарма комитетның контроль эшчәнлегө булып тора.

4. Алдан контроль бюджет үтөлөшө барышында бюджет бозуларны кисәтү һәм булдырмау максатларында башкарыла.

5. Алга таба контроль аларның үтөлешенә законлылыгын, исәп һәм хисаплылыкның дәрәсләген билгеләү максатларында бюджет үтөлөшө нәтижәләре буенча гамәлгә ашырыла.

6. Муниципаль финанс тикшерүе органнарының бюджет вәкаләтләре Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезендә билгеләнә.

7. Муниципаль финанс контролен гамәлгә ашыру объектлары һәм методлары Россия Федерациясе Бюджет кодексы нигезләмәләре нигезендә билгеләнә

